

KATRINA

KAMMARMUSIK

ÅLAND 8–12 AUGUSTI 2023

Tema: Rörelse

Konstnärlig ledare: Cecilia Ziliacus

Torsdag 10.8.2023

10.00–17.00 Ålands konstmuseum

The Dark Triad

Den mörka treklängen (25 min.)

En film av

Tina Axelsson & Arvid Unsgaard

Kati Raitinen, solocello

Musik av *Johan Ullén* (1972 Stockholm)

Mörk treklang:

Psykologiska tangotakter (2017)

1. Frukta ingenting (psykopatisk)
2. Älska dig själv (narcissistisk)
3. Världen är din (machiavellisk)

Intressanta föredrag

Onsdag 9.8 kl. 14.30 i Ålands lagting

Åland och självstyrelsen

med Kulturföreningen Katrinas
ordförande Barbro Sundback

Onsdag 9.8 kl. 18.00 i Finströms kyrka

Finströms kyrka och

kyrkans unika väggmålningar

med professor emerita Åsa Ringbom

Foto: Tina Axelsson.

Kära publik!

”Enligt hinduismen kom världen till genom att Gud uppfann rörelsen. Gud började dansa, kring honom uppstod partiklar som dansade med, hela världen tog form i en symfoni av rörelse.”

Texten stod att läsa i samband med en utställning på Dansmuseet i Stockholm. Rörelse är alltså ingen liten sak – utan i själva verket orsaken till att vi alls finns här på jorden ...

Temat för Katrina 2023 har sitt ursprung i samma lust till rörelse som Gud en gång hade – om man får tro hinduismen! Katrinafestivalen rör sig mellan olika konsertplatser, mellan musikaliska kontinenter, mellan tidsepoker och mellan konstformer.

Vi vill röra om, röra till och, framförallt, beröra. Välkomna!

BILJETTER & PROGRAM

Biljetter och program kan köpas i Alandica, Strandgatan 33, 22100 Mariehamn, tfn. +358 18 24570 och på www.alandica.ax.

Biljetter och program säljes även en timme före konsertstart vid dörren. Biljett- och programpris anges vid varje konsert. Det lägre priset avser medlemmar i Kulturföreningen Katrina samt studerande under 26 år. Fri entré gäller för alla under 18 år förutsatt att det finns lediga platser.

KONSERTPASS

Ett konsertpass kostar 150 euro och ger inträde till samtliga festivalevenemang. Säljes endast via festivalkansliet, info@katrina.ax, tfn +358 40 1649310.

NYTT: TREKONSERTERSBILJETT

3-konserters biljett 50 €. Ger inträde till tre valfria konserter. Säljes endast via festivalkansliet, info@katrina.ax, tfn +358 40 1649310.

FOTOGRAFERING

Fotografering, ljud- eller bildupptagning är inte tillåtet under konserterna utan särskild överenskommelse med arrangören.

KONTAKT & INFORMATION

Kulturföreningen Katrina
Norra Esplanadgatan 5
AX-22100 Mariehamn, Åland
Tfn. +358 40 1649310
info@katrina.ax
www.katrina.ax

TACK

Vi tackar våra sponsorer, bidragsgivare och samarbetspartners Alandica Kultur & Kongress, Bagarstugan Café & Vin, Fina Fisken, Finström-Geta församling, Föreningen Konstsamfundet, Hotell Arkipelag, Jomala församling, Kulturfonden för Finland och Norge, Kulturfonden för Sverige och Finland, Letterstedtska föreningen, Mariehamns församling, Mariehamns stad, Stiftelsen Emelie och Rudolf Gesellius fond, Svenska kulturfonden, William Thurings stiftelse, Ålands landskapsregering, Ålands musikinstitut samt alla annonsörer, medverkande artister och personal.

MARIEHAMNS
STAD

Svenska
kulturfonden

Konstsamfundet

ÅLANDS MUSIKINSTITUT

PROGRAMÖVERSIKT

TISDAG 8.8.2023

10.00 "Frukostkvart"

Bagarstugan Café & Vin,
Mariehamn (0 €)

Cecilia Zilliacus (konstnärlig ledare, violin), Jonas S

Bohlin (hustonsättare),

Jakob Högström (baryton),

Peter Friis Johansson

(piano), Joakim Stephenson (koreograf)

19.30 "Songs of Travel"

Sankt Görans kyrka, Mariehamn (Program 30/25 €)

B. Byström (uruppförande)

– A. Dvořák – J. Ullén –

R. Vaughan-Williams

Jakob Högström (baryton),

Cecilia Zilliacus (violin),

Opus13: Sonoko Miriam

Welde (violin), Edvard Erdal

(violin), Arvid Resare (viola),

Daniel Thorell (cello).

Bengt Forsberg (piano),

Peter Friis Johansson (piano)

ONSDAG 9.8.2023

10.00 "Frukostkvart"

Bagarstugan Café & Vin,
Mariehamn (0 €)

Cecilia Zilliacus (konstnärlig ledare, violin), Britta Byström

& Jonas S Bohlin (hustonsättare),

Tina Axelsson (fotograf),

Bengt Forsberg (piano),

Opus13: Sonoko Miriam

Welde (violin), Edvard Erdal

(violin), Arvid Resare (viola),

Daniel Thorell (cello)

12.00 "Triopromenad"

Sankt Görans kyrka, Mariehamn (Program 20/15 €)

L.v. Beethoven – J. S Bohlin

– B. Byström

Amandatrion: Cecilia Zilliacus

(violin), Kati Raitinen (cello),

Bengt Forsberg (piano)

19.00 "Volley"

Finströms kyrka

(Program 20/15 €)

J.S. Bach – J.S Bohlin –

B. Byström – V. Varela

Jörgen Pettersson (saxofon),

Ilkka Puputti (horn), Edvard

Erdal (violin), Sonoko Miriam

Welde (violin), Kati Raitinen

(cello), Opus13: Sonoko

Miriam Welde (violin), Edvard

Erdal (violin), Arvid Resare

(viola), Daniel Thorell (cello)

21.00 "Winterreise"

Sankt Görans kyrka, Mariehamn (Program 20/15 €)

F. Schubert: "Winterreise"

Jakob Högström (baryton),

Bengt Forsberg (piano)

TORSDAG 10.8.2023

10.00 "Frukostkvart"

Bagarstugan Café & Vin,
Mariehamn (0 €)

Cecilia Zilliacus (konstnärlig ledare, violin), Britta Byström

& Jonas S Bohlin (hustonsättare),

Joakim Stephenson

(koreograf), Ilkka Puputti

(horn), Stockholms Saxofon-

kvartett: Linn Persson, Theo

Hillborg, Jörgen Pettersson,

Mathias Karlsen Björnstad

12.00 "Later the Same Day"

Ålands konstmuseum, Mariehamn (entré, se

www.konstmuseum.ax)

J.S Bohlin (uruppförande)

– B. Byström – A. Hillborg

– P. af Malmborg Ward

Stockholms Saxofonkvartett:

Linn Persson, Theo Hillborg,

Jörgen Pettersson, Mathias

Karlsen Björnstad

15.00 "Bengts kaffekvarn"

Alandica, foajén,

Mariehamn (20/15 €)

G. Bacewicz – J. Brahms –

J. Haydn – B. Linde –

M. Ravel – J. Sibelius

Jakob Högström (baryton),

Ilkka Puputti (horn), Edvard

Erdal (violin), Sonoko Miriam

Welde (violin), Cecilia

PROGRAMÖVERSIKT

Zilliacus (violin), Kati Raitinen (cello), Opus13: Sonoko Miriam Welde (violin), Edvard Erdal (violin), Arvid Resare (viola), Daniel Thorell (cello) Peter Friis Johansson (piano)

19.00 "På diagonalen"

Jomala kyrka

(Program 25/20 €)

J.S Bohlin (uruppförande) –

J. Brahms – B. Byström

Ilkka Puputti (horn), Edvard Erdal (violin), Cecilia Zilliacus

(violin), Amandatrion: Cecilia Zilliacus (violin), Kati Raitinen

(cello), Bengt Forsberg (piano) Peter Friis Johansson, (piano)

FREDAG 11.8.2023

10.00 "Frukostkvart"

Bagarstugan Café & Vin, Mariehamn (0 €)

Cecilia Zilliacus (konstnärlig ledare, violin), Britta Byström

& Jonas S Bohlin (hustonsättare), Robert Ek (klarinet),

Kati Raitinen (cello), Nadja Sellrup & Oscar Salomonsson

(dans), Elin Manselin (ciceron)

12.00 "Tavlor på en utställning"

Alandica, stora salen (20/15 €)

F. Hedelin – M. Musorgskij – E. Tubin

Robert Ek (klarinet), Cecilia Zilliacus (violin), Bengt

Forsberg (piano), Peter Friis Johansson (piano)

15.00 Konsert med mästarkursens elever

Ålands musikinstitut,

Mariehamn (0 €)

18.00 "Inte nudda golv"

Alandica, stora salen (0 €)

Konsert för stora och små barn

B. Bartók – B. Byström –

A. Maier-Röntgen –

F. Schubert – R. Schumann

Jakob Högström (baryton),

Sonoko Miriam Welde

(violin), Cecilia Zilliacus

(violin), Arvid Resare (viola),

Kati Raitinen (cello), Daniel

Thorell (cello), Opus 13, Peter

Friis Johansson (piano), Elin

Manselin (ciceron)

20.30 "Samband – Band – Saraband"

Alandica, foajén (0 €)

J.S. Bach – J.S. Bohlin –

F. Mendelssohn

Cecilia Zilliacus (violin), Kati Raitinen (cello), Nadja Sellrup

& Oscar Salomonsson (dans), Opus13: Sonoko Miriam

Welde (violin), Edvard Erdal

(violin), Arvid Resare (viola),

Daniel Thorell (cello)

LÖRDAG 12.8.2023

10.30 "Fängslande Brunch"

Alandica, foajén (25 €, inkl. brunch)

Välkommen till en

"förokropsligad" brunch-

upplevelse som du aldrig glömmet, fylld av glädje och

vetenskapliga frågeställningar! En Rörelseworkshop

och samtal om rörelse och närvaro.

A. Dvořák – R. Ek/K. Hedås – A. Maier – F. Schubert – J.

Röntgen

Joakim Stephenson (koreograf), Hanna Poikonen (forskare i neurovetenskap och

dans), Cecilia Zilliacus (konstnärlig ledare / violin), Robert

Ek (klarinet), Bengt Forsberg (piano), Peter Friis Johansson

(piano), Amandatrion

KONSERTPLATSER

**Alandica kultur
och kongress**
Strandgatan 33
Mariehamn

**Bagarstugan
Café & Vin**
Ekonomiegatan 2
Mariehamn

S:t Görans kyrka
Ö. Esplanadgatan 6
Mariehamn

Finströms kyrka
Pålsbölevägen
Finström

**Ålands
konstmuseum**
Storagatan 1
Mariehamn

Jomala kyrka
Godbyvägen 445
Jomala

**Ålands
musikinstitut**
Grindmattesvägen 7
Mariehamn

Tisdag 8.8.2023

10.00 Bagarstugan Café & Vin, Mariehamn
Frukostkvart

Cecilia Zilliacus (konstnärlig ledare, violin)
Jonas S Bohlin (hustonsättare)
Jakob Högström (baryton)
Peter Friis Johansson (piano),
Joakim Stephenson (koreograf)

19.30 Sankt Görans kyrka, Mariehamn
"Songs of Travel"

Antonín Dvorák (1841–1904)

Slaviska Danser för fyrhändigt piano
Slavisk dans g-moll op. 46:8
Legend b-moll op. 59:10
Slavisk dans Ass-dur op. 46:3
Peter Friis Johansson (piano)
Bengt Forsberg (piano)

Johan Ullén (1972–)

ur "The Dark Triad" –
Psychological Tango Traits:
Love Thyself (Narcissistic) för solocello
Kati Raitinen (cello)

Ralph Vaughan-Williams (1872–1958)

"Songs of travel"
Jakob Högström (baryton)
Bengt Forsberg (piano)

Paus

Britta Byström (1977–)

"Mit emsigen Schritten" för soloviolin
och koreografi (Uruppförande)
Cecilia Zilliacus (violin)
Joakim Stephenson (koreografi)

Antonín Dvorák (1841–1904)

Pianokvintett A-dur, op. 81
I Allegro ma non tanto, alla breve
II Dumka. Andante con moto – Vivace
III Scherzo (Furiant). Molto vivace
IV Finale. Allegro
Peter Friis Johansson (piano)
Opus13:
Sonoko Miriam Welde (violin)
Edvard Erdal (violin)
Arvid Resare (viola)
Daniel Thorell (cello)

Konserten slutar ca kl. 21.30.

Dans, särskilt i sällskap med andra, har säkert varit bland de första drivande krafterna till att skapa den allra enklaste musik. Kanske grodde fröet till all komposition i primitiv dansluta. Och lika olika som världens folkslag är deras danser och därmed deras dansmusik.

Antonin Dvořák (1841–1904) ägde, i samma anda som senare Sibelius, förmågan att skapa musik i sitt lands folkton; hans *Slaviska danser* är alltigenom alster av egen uppfinning. Just med hjälp av dem uppnådde Dvořák sin berömmelse – möjligen för att Dvořák använde Johannes Brahms ungerska danser som modell, men bara som modell. Hur som helst blev de båda tonsättarna nära vänner, och förblev så fram till Brahms död.

Den unge Antonin hade åtta yngre syskon och gick först i slaktarlära hos sin pappa. Men pappan var också cittraspelare på sitt eget värdshus, vilket måste ha väckt så att säga mera livsbejakande drag hos hans son. Antonin fick utbildning i Prag, han spelade viola och orgel. Och slaktarlärlingen komponerade – om än tills vidare med magert utbyte. Tills Brahms i en stipendiejury sa: "*Den karlen har fler idéer än alla vi andra. Av allt det som han kastar bort skulle vem som helst av oss kunna plocka ihop sina huvudteman.*" Han rekommenderade sin förläggare att anta Dvořáks slaviska danser "för pianoduo", vilket Simrock också gjorde. De nya noterna såldes ut på en dag! Med tiden följdes de av åtta danser till. Alla sexton

i rad brukar dock bli för mycket av det goda, så oftast framförs ett smärre urval på grundval av pianisternas egna preferenser. De erbjuder ett outsinligt spektrum av böhmisk folklöre – men allt har faktiskt runnit ur Dvořáks egen penna.

Pianokvintetten från 1887 är ett annat gott exempel på den naturliga melodik som imponerade så mycket på Brahms. Dvořák hade i sin ungdom skrivit en A-durkvintett, men var missnöjd med den. Den existerar dock fortfarande som opus 5, eftersom han i stället för att revidera den beslöt sig för att skriva en helt ny, opus 81. Och tur var väl det, för den nya hävdar mer än väl sin plats bland musikhistoriens härligaste pianokvintetter; mest älskad är kanske dumkan i verkets andra sats. Få andra kompositörer har använt dumkan så ofta och gärna som Dvořák. En dumka är ett slags folkvisa som vanligen besjunger kosackernas strider med tatarer, turkar och polacker, till vemodig musik med ackompanjering av bandura, en ukrainsk luta.

Dvořák sägs ha varit en tilldragande personlighet, en religiös familjefader med stark kärlek till naturen. Mindre känt är att han bland annat tog sig för att föda upp duvor, att han älskade järnvägar, stod i timmar på stationen i Prag och memorerade tidtabeller och pratade om tågresor med sina studenter. Han upprördes av att tjecker i Österrike inte fick tala tjeckiska, så när han utnämndes till österrikisk senator antog han jobbet, dök upp vid sitt skrivbord i Wien, stal alla pennorna

och för hem för att aldrig visa sig där mer – pennorna var nämligen ypperliga för kompositionsarbete. Vi efterlevande får i stället glädjas åt den habsburgska förvaltningens överseende ...

Och den förvaltningen må ha varit maktfullkomlig, men man kan ändå knappast anklaga kejsaren Franz Joseph för machiavellism, brutal maktutövning. Machiavellism är en egenskap som av psykiatrer brukar sammanföras med psykopati och narcissism. En kombination av alla tre hos en (föga tilltalande?) personlighet benämns *Den mörka triaden*. Denna mörka triad har gett namn åt ett verk av **Johan Ullén** (1972–). Det är tre karaktärsbeskrivande tangos, alla tre inspirerade av var sin av de tre 'mörka' egenskaperna. Verket beställdes 2018 av Kati Raitinen, som nu själv framför den mellersta av de tre, *Narcissismen*. Dvořák må ha älskat tågresor, men en narcissist företar ju helst resor till sitt inre, till sitt eget vackra själslandskap. Tonsättaren menar att "det är ett mycket självupptaget stycke. Det talar bara om sig själv och med sig själv; det även låtsas ackompanjera sig själv knäppande på gitarr. Utsmyckningarna i det musikaliska flödet blir fler och fler – till sist är det mest sådana. Kompositionen betraktar, pryder och älskar sig själv."

Johan Ullén är en iögonfallande – eller borde man säga iöronfallande? – ung svensk tonsättare, redan med en uppsjö av originella verk bakom sig. Operor, pianokonsertter (som han framför själv)

och en myckenhet kammarmusik med titlar som *Dödssynderna*, *Libertin*, *Amygdala* och *Amfortas* dröm. Han är också förtjust i tango. Få tonsättare kan likt Ullén glädja sig åt att hans verk lever vidare efter uruppförandena och spelas om och om igen.

En som Dvorak kunde ha träffat i England för att prata tågresor med var poeten *Robert Louis Stevenson*. Stevenson reste nämligen hela sitt liv, sökande efter ett gynnsammare klimat för sitt lunglidande. Därmed var han bättre än de flesta rustad för att skriva en diktsvit med titeln *Songs of Travel*, "*En färdmans sånger*" – en bländande skildring av resandets många former och aspekter, dessutom skapad med avundsvärd verbal och formmässig virtuositet. Han var en skicklig verskonstnär, men är trots allt mera känd för romanerna *Skattkammaren* och *Dr. Jekyll & Mr. Hyde*.

Ralph Vaughan Williams (1872–1958) tog sig an Stevensons "resandesånger" i början av 1900-talet. Den första slår an tonen: här vandrar jag och bryr mig just inte om någonting alls. Sångaren är inte nödvändigtvis en luffare, snarare är han en allmängiltig sinnebild för livsresans växlingar.

Han filosoferar över kärlekens väsen; hur flyktigt detta är hos ungdom och hur han själv försmår den för sin frihet. Vid en lägereld ägnar han tankar åt hem och hustru, men också åt lyckans beskaftenhet på jorden. Han tröstar sig med att, när poeten väl är död, hans ord ska leva kvar. Till sist säger han att hans färd burit både

uppför och nedför, han har längtat och hoppats, levt och älskat – men nu stänger han dörren.

Ralph (bör uttalas *rejf*, han lär ha ondgjort sig över annat uttal) Vaughan Williams är definitivt en älskad tonsättare i sitt engelska hemland. Tondikten *The Lark Is Rising* med det berömda violinsolot har sju gånger toppat BBC:s lista över mest spelade verk! Han skrev musik i så gott som alla genrer, sin första symfoni 1910 och sin sista 1957 som åttiofemårig, och lade grunden till en engelsk musikestetik som bröt med det tyska inflytandet.

Han beskriver människorösten som världens äldsta och främsta instrument, och då andra kompositörer i början av 1900-talet skrev sentimentala sånger för damröster ansågs *Songs of Travel* ge uttryck för "en frisk och manlig utomhusmentalitet" och resten av hans gärning bär syn för sägen.

Fyllda fyrtiotvå år första världskriget bröt ut ville han envist ta värvning och skickades som artillerilöjtnant till Frankrike, där han utsattes för kanonmuller som gjorde honom döv på äldre dagar. Som en kuriositet kan nämnas att hans mormor var Charles Darwins syster, och när han frågade sin mamma om varför onkel Charles hade trott att det tog längre tid än sex dagar för Gud att skapa världen, lär hans mamma ha svarat att "*det behövde han inte oroa sig för, den är underbar i vilket fall som helst*".

I vilket fall som helst är barnbarnsbarnets sånger underbara.

Britta Byströms (1977–) musik är omtyckt och beställningarna flyter in. Redan räknar hennes opuskatalog över hundra verk och många av dem har redan hörts i länder jorden runt – inte minst på *The Proms* i London!

Hon anknyter gärna till annan musik, ofta nog till etablerade klassiker. Så skrev hon till exempel för ett år sedan ett stycke för orgel som har sina rötter i Bachs påskkantat *Jesu, der du meine Seele* (BWV 78). När hon så fick en beställning från Cecilia Zilliacus på ett *Violinsolo med koreografi* fortsatte hon med samma material: musik ur en duett med titeln *Wir eilen mit schwachen, doch emsigen Schritten* – naturligtvis en passande titel för ett verk som ska framföras under en festival på temat 'Rörelse!' *Vi skyndar med matta men ivriga steg ...* Stycket har följdriktigt karaktären av ivrigt framskyndande tongångar och bör väl bli en utmaning för envar som också ska spela Byströms musik samtidigt.

Koreografen noteras inte i violinstämman, utan läggs på i efterhand av en koreograf. Cecilia dansar själv klassisk balett så mycket tiden tillåter, och för henne är det nu inte ens första gången – för flera år sedan spelade hon Beethovens violinkonsert med en nyskriven kadens med inkomponerade rörelsemönster både för henne och orkestern. (Man frågar sig vart denna kombination av konstarter ska bära hän; omvänt, får vi snart se småsvanarna i Svansjön med flöjter och den döende svanen med en saxofon?..)

Onsdag 9.8.2023

10.00 Bagarstugan Café & Vin, Mariehamn
Frukostkvart

Cecilia Zilliacus (konstnärlig ledare, violin)

*Britta Byström & Jonas S Bohlin
(hustonsättare)*

Tina Axelsson (fotograf)

Bengt Forsberg (piano)

Opus 13:

Sonoko Miriam Welde (violin)

Edvard Erdal (violin)

Arvid Resare (viola)

Daniel Thorell (cello)

Ta M/S Eckerö till Sverige

– två trevliga timmar över Ålands hav
med god mat, underhållning
och förmånlig shopping!

ECKERÖ LINJEN

Boka på www.eckerolinjen.ax
Telefon 28 300.

12.00 Sankt Görans kyrka, Mariehamn
"Triopromenad"

Jonas S Bohlin (1963–)
"Dreamtrio"

Britta Byström (1977–)
"A Walk to Kungsbacka" (2021)

Ludwig van Beethoven (1770–1827)
Pianotrio B-dur, op. 97 "Ärkehertigtrion"
I Allegro moderato
II Scherzo. Allegro
III Andante Cantabile ma però con moto
IV Allegro moderato – Presto

Amandatrion:

Cecilia Zilliacus (violin)

Kati Raitinen (cello)

Bengt Forsberg (piano)

Konserten slutar ca kl. 13.10.

Dagens lunchkonsert bjuder på en spektakulär trio pianotrio: en som varit berömd i över tvåhundra år och två andra med bara några få år på nacken, skrivna av var sin frejdad svensk kompositör.

Det säger mycket om hur fast etablerad kombinationen piano-violin-cello är, och hur omtyckt den var redan 1794 när **Ludwig van Beethoven** (1770–1827) skrev sin första pianotrio. I själva verket skrev han då tre på en gång och de återfinns i dag som opus 1 i Beethovens verkförteckning, även om han hade publicerat annan musik tidigare. Dem hade han tillägnat prins Lichnowsky, men för den sista pianotrio han skrev hade han en än högre uppsatt mottagare, nämligen ärkehertig Rudolf, yngste son (med femton syskon) till kejsaren Leopold II.

Denne kejsarson blev med tiden kardinal och för hans installation kom Beethoven att skriva *Missa Solemnis*. Han hade redan dessförinnan hunnit tillägna inemot ett dussin andra kompositioner till Rudolf, som var både hans vän och inte obegåvade pianoelev. Kanske är det därför som pianots roll i denna *Ärkehertigtrio op. 97 B-dur* är ovanligt framträdande.

Vänskapen mellan lärare och elev lär ha haft sina upp- och nerförsbackar, men Beethoven stod förstås i ständig tacksamhetsskuld till sin beskyddare för återkommande penninggåvor. Av rädsla för att manuskriptet till den nya trion skulle bli stulet bad Beethoven om att

stämmorna skulle förvaras och kopieras i ärkehertig Rudolfs palats. Rädslan var inte obefogad, och ärkehertigen kom därför med tiden att äga en omfattande samling Beethovenmanuskript. Trion fick sin urpremiär 1814 med tonsättaren vid pianot. Hans dövhet var då redan besvärande och trions andra framförande kom faktiskt att bli Beethovens sista framträdande som pianist. Kompositören Ludwig Spohr minns: *"Knappast någonting kvarstod av Beethovens så beundrade pianospel. I forte slog han så att strängarna skramlade och i piano försvann stora grupper av noter. Jag grämdes storligen över ett så hårt öde."* Å andra sidan var pianisten Moscheles (alla av betydelse gick ju för att höra ett nytt verk av Beethoven!) förtjust: *"Hur ofta används inte numera epitetet **ny** oberättigat om musik! Men aldrig om Beethovens."*

Beethovens nyskapande möter dagens. Mer än tvåhundra år senare frågar sig den svenske tonsättaren **Jonas S Bohlin** (1963–) varför vår samtid inte har skapat ett eget harmoniskt system? I stället söker man energiskt uppfinna nya klanger och effekter och alla slags tillfälliga följder av samklingande toner. För all del ofta med fångslande resultat – men är den månghundraåriga moll- och durharmoniken verkligen urkramad till sista droppen? Bohlin är övertygad om att det finns betydligt mer än droppar kvar att utforska. Den västerländska klassiska traditionen att använda dur/moll-harmonik är djupt präglat i vår musikaliska förståelse. Att

förnya den behöver göras på ett subtilt vis. Bohlin har utvecklat en struktur han kallar Chromatic Congruence – alla färger i balans, som rör sig genom alla tonarter i ett specifikt tjugofyra-stegsmönster. Idén är att finna nya progressioner för att gå vidare till nästa tonart.

Chromatic Congruence kan enkelt förklaras med två kvintcirklar som pågår samtidigt men utan att någonsin utmynna i en grundton, i ett slutackord. Det är denna harmoniska struktur han följer i sin nya *Drömtrio* för Katrinafestivalen 2023, Han ville först ge den det helt neutrala namnet Pianotrio, men stötte sedan på ett citat av den mångsidige författaren och musikern Jan Wolf Watz: *"Ställd mot en dröm blir tiden uppenbarad som den dröm den är"*. Citatet gav honom ett namn på den nyskrivna trion.

För ett par år sedan ville Kungsbackatrio spela både Beethovens första och sista

trio, den s.k. *Årkehertigtrion*, på en konsert. Man hade också beställt ett nytt stycke av **Britta Byström**. Hon komponerade då ett slags bro mellan de båda Beethovenverken som fick namnet *"A Walk to Kungsbacka"*. Denna 'promenad till Kungsbacka' bildar ett slags kommenterande överledning från Beethovens opus 1 till opus 97. På hennes verklista finns sedan tidigare flera andra liknande 'promenader', *Walks*. Det är stycken som fungerar som ett slags introducerande förrätter till kommande inslag på menyn, som exempelvis till symfonier av Schubert eller Tjajkovskij. I detta aktuella verk ligger material från Beethovens båda trior inbäddade i Byströms musik – men att uppfatta de subtila citaten är inte alls nödvändigt för upplevelsen. Den är snarare att betrakta som en spatsertur i Beethovens musikaliska landskap i allmänhet, där du liksom på avstånd kan skönja målet för din färd.

- Din utmaning, vår drivkraft!

 www.harrysel.ax
 elverksgatan 5
 info@harrysel.ax
 +358 18 14100

Onsdag 9.8.2023

19.00 Finströms kyrka
"Volley"

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

Prélude ur Svit nr 1 G-dur BWV 1007
Kati Raitinen (cello)

Britta Byström (1977–)

"Volley för 2 violiner" (2016)
Sonoko Miriam Welde (violin)
Edvard Erdal (violin)

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

Menuett 1 ur Svit nr 1 G-dur BWV 1007
Kati Raitinen (cello)

Victor Varela (1955–)

"Gliss" för saxofonsolo
Jörgen Pettersson (saxofon)

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

Sarabande ur Svit nr 5 c-moll BWV 1011
Kati Raitinen (cello)

Jonas S Bohlin (1963–)

"At the end of Waves" & "The Eclectic"
ur Chromatic Congruence Quartet

Opus13:

Sonoko Miriam Welde (violin)

Edvard Erdal (violin)

Arvid Resare (viola)

Daniel Thorell (cello)

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

Menuett 2 ur Svit nr 1 G-dur BWV 1007
Kati Raitinen (cello)

Britta Byström (1977–)

"Katze und Vogel" för hornsolo (2020)
Ilkka Puputti (horn)

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

Menuett 1 ur Svit nr 1 G-dur BWV 1007
(dacapo)
Kati Raitinen (cello)

Konserten slutar ca kl. 20.10.

Din hälsa
kommer Först

**FÖRSTA
APOTEKET**
Mariehamn | Kumlinge

Torggatan 3
Mariehamn
Tel. 018-16511
www.apoteket.ax

Johann Sebastian Bach (1685–1750) kallas ofta för den femte evangelisten, men vem var det som sa att hans sex sviter för solocello var som Gamla Testamentet för varje troende cellist? Och vad ska i så fall en fundamentalistiskt lagd cellist tro på – för det finns inte något originalmanuskript, bara Anna Magdalenas (Bachs andra hustrus) kopia "för violoncell utan bas". Komponerade hon dem? Miss-tanken har framkastats. Och är de faktiskt skrivna för det instrument som i dag heter cello? En av dem kräver nämligen annorlunda stämning av instrumentet, en annan fem strängar i stället för de gängse fyra.

Hur som helst är samlingen en sann encyklopedi för alla cellister, tillgänglig för alla, från amatörer till tekniskt drivna virtuoser. G-dursviten lär även ha adapterats som filmmusik och tillrättalagts för snart sagt alla slags instrument och -kombinationer, de flesta numera glömda – och utdömda, som till exempel Robert Schumanns arrangemang för cello och piano, ett som violinisten Joseph Joachim beskrev som '*en vanskapt näbbmus i musik*'. Ändå var ju Schumann inte precis någon klåpare ...

Liksom så mycket annat av Bachs produktion har sviterna ett oförstörbart värde, all klåfingrighet till trots. Ändå föll de ganska snart i glömska – kompositören var ju på sin tid mest efterfrågad som fenomenal organist. Det var först efter att Pablo Casals hade spelat in sviterna 1936 som deras rykte spred sig.

Bach hade redan länge varit anställd hos hertigen av Weimar när han begärde att få posten som hovkapellmästare. För sin förmätenhet fick han en månads arrest! Han skulle minsann veta sin plats. Denna plats sa han emellertid upp sig ifrån och fick 1717 anställning i Köthen, norr om Leipzig – hela musikhistorien till välsignelse. Furst Leopold älskade nämligen musik, han trakterade själv många instrument, bland andra också cello och i hans hovkapell spelade 18 man, ofta Leopold själv. I Köthen slapp Bach sörja för ny musik till ständiga gudstjänster, här tillkom nu i stället Brandenburgkonserten, violinkonserten, '*Das Wohltemperierte Klavier*' och en överväldigande mängd instrumentalmusik – inklusive cellosviterna. De senare har alla sex identiska satsmönster: de inleds med ett preludium varefter följer en serie dansformer som avslutas med en *gigue*.

Om inte ett evangelium, så är de åtminstone en katekes för alla seriösa cellister. Och en förförlig drog för musikälskaren.

De första tonsättarna i historiens gryning satte en boll i rullning. Sedan dess har musikhistorien rullat på och varje generation har lämnat över till följande. Nya idéer tillkommer oavbrutet. Synen på musik blir alltmera differentierad, vilket så att säga betyder allt flera bollar i luften som följande generations kompositörer har att förhålla sig till.

För att spinna vidare på samma liknelse: en volleyboll är i spel så länge den är i

rörelse i luften. Så fort den nuddar mark är den död.

Britta Byström (1977–) föresatte sig att skriva musik som inte refererar till fasta punkter, som gör språng åt olika håll utan att mellanlanda i stabila sammanhang och som gärna förblir i oavbruten rörelse på höjden. Musikerna liksom kastar tongångar, fraser, motiv, klanger av och an till sig själva eller till varandra. Så länge musiken inte "tar mark" befinner den sig i volley – och den perfekta titeln på detta stycke av Byström anmäler sig osökt: *Volley för två violiner*.

För den fantasifulle inbjuder titeln kanske till framföranden där musikerna jonglerar med fiolerna? 'Musikteater' där två eller flera spelare bollar med sina stråkar förekommer faktiskt, men faller nog snarare under kategorin cirkusnummer än konstmusik ...

Byströms andra nummer på denna konsert, *Katze und Vogel für Hornsolo* (Katt och fågel för Hornsolo) är inspirerat av en målning av Paul Klee med samma namn. Precis som målningen vill musiken skildra relationen mellan två helt väsensskilda varelser, som ser tillvaron från mycket olika håll. Det uppstår en spänningsfylld och karaktärsskiftande dialog – men så att säga en inre dialog för en ensam spelare.

Victor Varelas (1955–) tonsättarkarriär har fört honom en lång och vindlande väg,

från födelsestaden Caracas i Venezuela till Amsterdam och till Haag där han fortsatte sina studier – och till sist till Göteborg där han nu är bosatt. Han komponerar både för orkester och mindre ensembler, för sång och för soloinstrument och hans verk har spelats på många håll i Europa. Där representerade den länge latinamerikansk nutida musik, ända tills han år 2001 blev svensk medborgare. Han har också undervisat på universiteten i Caracas och i Göteborg. I Sverige har bland andra Stockholms Saxofonkvartett beställt verk av honom och i Varelas opuskatalog är saxofoner en återkommande ingrediens.

Jonas S Bohlin (1963–) vidareutvecklar i *At the End of Waves* den teknik, så kallad kromatisk kongruens, som han använde i sin *Drömtrio* (se konsert klockan 12.00). Det är ett verk för stråkkvartett som är en omarbetning av ett tidigare stycke benämnt *The Eclectic*. Detta stycke är i sin tur bara ett verk av många i en svit kvartettsatser som Bohlin fortsättningsvis fyller på utan begränsning. Omarbetningen har tilldelats en ny titel som har sitt ursprung i det berömda fotografiet av ett litet flyktingbarn som ligger död på en strand i Grekland; ilandfluten "*där vågorna upphör*". Bilden cirkulerade i hela världspressen och Bohlin är säkert inte den ende som har den inpräglad på näthinnan ...

Onsdag 9.8.2023

21.00 Sankt Görans kyrka, Mariehamn
"Winterreise"

Franz Schubert (1797–1828)

"Winterreise", op. 89, D. 911

Jakob Högström (baryton)

Bengt Forsberg (piano)

Konserten slutar ca kl. 22.15.

Franz Schubert (1799–1828) hade redan 1823 publicerat sånger till texter av Wilhelm Müller när hans gode vän Schober fyra år senare satte en ny bok i hans händer. Bokens titel lydde: "Dikter ur en kringresande valthornists efterlämnade papper." Författaren var samme Müller, en några år tidigare avliden poet och klassisk filolog i Dessau. Schubert blev hänförd – här återfanns ytterligare tolv dikter i cykeln *Winterreise!* Entusiastiskt grep han sig verket an med att tonsätta även dem. Vid den tiden var han redan märkt av sjukdom och, enligt samtida vittnesbörd, mycket nedstämd. Emellertid komponerade han sångerna som i ett lyckorus, de tolv första i februari, de tolv senare i oktober 1828. *Han må ha gått hungrig till sängs, men var en lycklig konstnär*, skriver biografen Capell. När han var färdig – och

han komponerade fort! – bad han några vänner samlas hemma hos von Schober för att höra honom själv presentera sin nya sångcykel.

Han både sjöng och spelade för dem, och hovrådet Joseph von Spaun erinrar sig: "Vi blev nedstämnda av sångernas dystra innehåll och Schober sa, att han bara tyckt om 'Der Lindenbaum'. Då hoppade Schubert upp och sa att han var mer förtjust i de här sångerna än i någon av alla de andra, och i sinom tid kommer ni också att vara det!"

von Schober är för övrigt den av hans goda vänner som skrivit orden till en av Schuberts mest älskade sånger, nämligen *An die Musik*. I sammanhanget kan det vara intressant att nämna att denne Franz von Schober föddes i Sverige, på Torup i Malmöhus. Efter ett långt och växlingsrikt liv som författare, tecknare, litograf (och mecenat åt fattiga konstnärer i Wien!) dog denne skånskfödde eldsjäl i Dresden, arm och bortglömd.

Diktaren Müller hade som sagt redan tidigare väckt Schuberts intresse. Framför allt cykeln *Die schöne Müllerin* innehåller några av tonsättarens bästa sånger. Men i *Winterreise* är den tidigare så grönskande sommaren nu utbytt mot is och snö; ungdomens vår stelnar i ålderdomens vinterkyla. Helheten formar sig till en melodram som under andra omständigheter kanske kunde ha blivit en opera. Den försmädd älskaren går förkrossad sin väg, hans återstående livsvandring bär genom snöiga landskap; han lämnar sta-

den, lommar längs en frusen bäck, till och med hans tårar kyls av hjärtats köld; han lämnar fotspår i snön fram till den lind han brukade sitta vid, men som nu är svart och naken ...

Till sist stöter han på en gammal tiggare som vevar och vevar med stela fingrar på sin lira, men vars skål förblir ohjälpligt tom. Vandraren frågar sig: Ska jag kanske gå med dig? Kommer du att veva fram mina sånger på din lira?

Schuberts två sångcykler blev epokgörande och kom att lägga grunden för en hel genre. De kom att stå modell för den tyska *Lieden* och har haft inflytande långt in i vår tid. Framför allt lyfte han fram pianostämman till att färga och levandegöra sångtexterna på ett nytt sätt; vinden som rasslar i lindens lövverk, vinden som gråter, vinden som stormar ... Varje nytt stämningläge målas fram av pianoparten. Det är musik för en duo, för två jämbördiga musiker.

Schubert hade en tenorstämman i tankarna, men allt sedan Jenny Linds tid har den framförts i alla upptänkliga röstlägen. *Winterreise* är en utmaning för varje sångare, såväl vokalt och musikaliskt som intellektuellt. Någon har sagt, att man behöver vara hemsökt av dessa sånger för att lyckas framföra dem så som de förtjänar att framföras.

Schubert var sjuk i obotlig syfilis och dog medan han rättade korrektur på den sista sången: "Ska jag kanske gå med dig? Vevar du fram mina sånger?" ...

S-market Jomala
Lövuddsvägen 1, Mariehamn
**Ålands bästa
öppetider**
mån.-lör. 6-24, sön. 9-24

S-market Godby
Godbyvägen 1424, Godby
Öppetiderna
på adressen
varuboden.ax

**AGA
Gasolflaskor från
S-marketarna**

Varuboden City

Torggatan 6, Mariehamn
Öppetiderna på adressen varuboden.ax

Tankningsbonus
ABC Västra Macken & Godby
i närheten av S-market butikerna

VARUBODEN PÅ ÅLAND

Torsdag 10.8.2023

10.00 Bagarstugan Café & Vin, Mariehamn

Frukostkvart

*Cecilia Zilliacus (konstnärlig ledare, violin)**Britta Byström & Jonas S Bohlin**(hustonsättare)**Joakim Stephenson (koreograf)**Ilkka Puputti (horn)**Stockholms Saxofonkvartett:**Linn Persson, Theo Hillborg, Jörgen**Pettersson, Mathias Karlsen Björnstad*

12.00 Ålands konstmuseum, Mariehamn

"Saxofoner i kvadrat"

Paula af Malmberg Ward (1962–)

"Desire Encapsulated"

Britta Byström (1977–)

"Later the Same Day"

för två sopransaxofoner (2021)

Jonas S Bohlin (1963–)

Uruppförande

Anders Hillborg (1954–)

"Brass Quintet"

(omarbetad version för saxofonkvartett)

*Stockholms Saxofonkvartett:**Linn Persson–**Theo Hillborg**Jörgen Pettersson**Mathias Karlsen Björnstad*

Konserterna slutar ca kl. 13.00.

En kvartett saxofonkompositioner av
en kvartett svenska kompositörer.

Först ut är **Paula af Malmberg**

Ward (1962–), en mycket välkänd personlighet i svenskt musikliv, särskilt i Göteborg där hon är bosatt. Sina unga år ägnade hon åt populärmusik, trots att hon är dotter till både en operachef och en operasångerska. Hon studerade emellertid också piano på seriös basis och utbildade sig sedan till musklärare. I dag är hon styrelseledamot av Kgl. Musikaliska Akademien och har ett imponerande antal verk på sin meritlista. Kanske inte så underligt att minst tjugofem av dem klassas som musikdramatik – ett äpple faller ju inte så långt från trädet. Hennes övriga produktion sträcker sig från en tredjeplacering i Melodifestivalen 1984 till dagsaktuella helaftonsoperor.

Saxofonkvartetten *Desire encapsulated* tillkom 2013 som en reaktion på hennes åldrande föräldrars livssituationer: den ena smärtsamt invalidiserad och oförmögen att sjunga trots en aldrig sviktande lust och längtan efter livet på scenen; den andre vital, initiativrik och energisk, men med vikande kapacitet att minnas och sortera livets fakta. Kvartetten är en musikalisk studie i oförlöst längtan och begär, och blev senare naturligtvis ett osökt inslag under begravningen av tonsättarens far.

Britta Byström (1977–) inspirerades av den amerikanska novellisten Grace Paley till att i musik återge stämningarna och känslolägena i Paleys berättelser. Paley

beskrev sig själv som "stridslysten pacifist och samarbetsvillig anarkist" och skildrade i tre novellsamlingar livet bland – ofta judiskt – småfolk i Bronx, New York. Samma persongalleri återkommer i alla tre böckerna. De som först var unga i *Småsaker folk störs av* växte upp i *Väldiga förändringar* i sista minuten och porträtterades till sist i *Senare samma dag – Later the Same Day*, som alltså lånat sin titel till Byströms verk för två saxofoner. I det vill hon, i författarinnans anda, måla fram vardagslivets alla upprepningar och ofta återkommande mönster.

Dessa kan i och för sig vara smått dramatiska, men är när allt kommer omkring ändå rätt enahanda: hälsoproblem, otrohet, generationskonflikter, vänskapsgnissel och annat som understryker tillvarons monotona stillastående. En dag, och så en dag till, ja och sedan (nästan) samma dag igen ... Enformighet är ordet.

Anders Hillborg (1954–) är obestriddligen det mest etablerade namnet i denna kvartett av nutida svenska kompositörer av konstmusik, även av elektronisk musik. Han har visserligen, i likhet med af Malmborg Ward, varit synlig också i populärmusikaliska sammanhang, men åtnjuter framför allt ett internationellt rykte som renderar beställningar från Los Angeles och Chicagos symfoniorkestrar, från Tonhalle-orkestern i Schweiz, från Berlinfilharmonikerna och många andra.

Han lever sedan länge bara på sin tonsättarsyssla för vilken han har inhöstat många pris.

1998 skrev han en kvintett för mässingsblåsare, en mycket speciell sådan, i vilken han ber blåsarna spela så att det låter 'baklänges', det vill säga som när man spelar ett ljudband tillbaka, baklänges. Effekten är skickligt dokumenterad på en inspelning av Stockholm Brass Band, för vilket verket också är skrivet. Det är denna brasskvintett Hillborg har omarbetat till en saxofonkvartett. Om den ursprungliga kvintetten skriver Gwyn Parry-Jones: *"Stycket är stämningsfullt och underhållande. Inledningen med små terser som snabbt bollar mellan instrumenten kan först påminna om polissirener, men den lilla tersen blir sedan ett viktigt element i kvartetten och ger den en lekfull karaktär, något som understryks av tickande tonföljder och käcka fanfarer."*

axtours.ax

Axtours resebyrå

Storagatan 14
22100 Mariehamn
Tel. 018 512 13
www.axtours.ax
info@axtours.ax

Torsdag 10.8.2023

15.00 Alandica, foajén
"Bengts kaffekvarn"

Grażyna Bacewicz (1909–1969)

ur "Svit för två violiner"
Sonoko Miriam Welde (*violin*)
Edvard Erdal (*violin*)

Bo Linde (1933–1970)

ur "6 Karaktärsstycken"
Peter Friis Johansson (*piano*)

Johannes Brahms (1833–1897)

Horntrio Ess-dur, op. 40
I Andante (poco più animato)
Ilkka Puputti (*horn*)
Sonoko Miriam Welde (*violin*)
Peter Friis Johansson (*piano*)

Jean Sibelius (1865–1957)

"Våren flyktar hastigt"
"Var det en dröm"
Jakob Högström (*baryton*)
Peter Friis Johansson (*piano*)

Joseph Haydn (1732–1809)

Stråkkvartett C-dur, op. 20 nr 2
I Moderato
Opus 13:

Sonoko Miriam Welde (*violin*)
Edvard Erdal (*violin*)
Arvid Resare (*viola*)
Daniel Thorell (*cello*)

Maurice Ravel (1875–1937)

Sonat för violin och cello
I Allegro
Cecilia Zilliacus (*violin*)
Kati Raitinen (*cello*)

Konserten slutar ca kl. 16.15.

Grażyna Bacewicz (1909–1969) föddes i Łódź. Hennes far var kompositör och en av hennes bröder blev en framgångsrik pianist. Hon hade därmed ett gott utgångsläge för att bli Polens första kvinnliga komponist att vinna internationellt erkännande. Faderns violinkektioner ledde småningom till ett diplom från Warszawakonservatoriet och vidare till Paris, där hon studerade för Nadia Boulanger – på den tiden alla tonsättaraspiranternas Grande Dame. Det kunde hon göra tack vare ett stipendium från självaste Ignaz Paderewski, fantompianisten (vilken pianist har inte spelat hans berömda menuett?) som blev sitt lands statsminister och, senare, frontfigur för det polska motståndet under nazi-regimen. Bacewicz turnerade flitigt under trettioalet och var länge konsertmästare i den polska radioorkestern i Warszawa, där hon stannade trots krigsutbrottet 1939. Hon gav hemliga konserter under naziokkupationen, men efter det sista upproret lämnade hon den i det närmaste helt förstörda staden och bosatte sig tillfälligt i Lublin.

Den svit för två violiner som nu står på programmet uruppfördes 1943 just på en av Bacewicz underjordiska konserter. Mycket av hennes musik är naturligt nog fokuserad kring hennes eget instrument, men hennes produktion omfattar också fyra symfonier, elva solokonserter, sju

kvartetter och annan kammarmusik samt en överraskande stor mängd film- och scenmusik. En förklaring till hennes skaparflit kan vara den bilolycka som 1954 tvang henne att lämna sin älskade fiol på hyllan, för att i stället ägna sig åt komposition.

Bo Linde (1933–1970) föddes i Gävle, men började redan som femtonåring studera i Stockholm. Professor i komposition var då Lars-Erik Larsson. Han utbildade sig också till dirigent i Wien, men flyttade sedan tillbaka till Sverige för att komponera.

Lars-Erik Larsson var säkert en utmärkt mentor för honom. Linde ville skriva lättillgängligt för icke elitistiska öron, enligt honom själv "med lätthet och elegans" – ja, han ville till och med skriva underhållande! Detta gick nu alldeles stick i stäv mot rådande strömningar. En av hans samtida auktoriteter ville rentav ifrågasätta hans medlemskap i tonsättarföreningen FST ... Bo Lindes musik hade nämligen börjat uppmärksammas, vilket irriterade tongivande radikala modernister. Hans båda violin- och cellokonserter har bevarat sin plats på konsertesträderna, men det flöt också mycket kammarmusik ur hans penna; inte minst romanser, gärna underfundiga sånger som kunde – och fortfarande kan! – lätta upp en pretentiös romansafton.

Linde var själv en driven pianist, och de sex "*Karaktärsstycken för piano op. 4*" från 1951 som spelas här är alltså ett ungdomsverk av en ännu inte tjuugoårig

tonsättartalang. Han ägde otvivelaktigt en melodisk ådra, en mycket personlig sådan, och skulle kanske ha lämnat ett större avtryck i musikhistorien om han inte hade känt sig så aktivt motarbetad och därför med tiden landat i det alkoholmissbruk som förmodligen förde honom i graven. Hans sörjande – och förtörnade – meningsfränder på barrikaderna mot radikalismen skapade snart en seglivad myt om Bo Lindes martyrskap i ett trångsynt kulturklimat.

Johannes Brahms (1833–1897) far Jakob var anställd som hornist i Hamburgs militärorkester. Det är då inte så förvånande, men föga känt att även sonen Johannes studerade hornspel och följaktligen hade långt mer än ett hum om den svåra konsten att spela valthorn. Han blåste dessutom naturhorn, inte det moderna valthorn med ventiler som vi har idag. Johannes var troligen något av ett underbarn på ett flertal instrument; framför allt var han en enastående pianist och hans lärare menade att han "kunde ha blivit en så bra pianist, men han ville ju inte upphöra med sitt eviga komponerande". Också hans föräldrar ogillade hans komponerande som de ansåg inkräkta på hans pianistkarriär.

Eftervärlden kan inte annat än höja på ögonbrynen. Robert Schumann hade i en artikel skrivit om Brahms: "*Han har kommit, den unge man vid vars vagga gracer och hjältar hållit vakt!*" Och Brahms berömmelse växte. När han ändå inte bestods

ledarskapet för Hamburgs Filharmoniska Orkester blev han stött och flyttade 1860 till Wien. Väl där tillbringade han somrarna i Lichtental nära Baden-Baden där också Schumanns änka Clara höll till – de två hyste livet ut en stark platonisk kärlek till varandra. Och det var där han en gång såg "*solen skina mellan trädstammarna och tanken på horntrions första tema kom till mig*".

Året var 1865 och Brahms mor hade nyss dött. Han var därför strängt sysselsatt med sitt blivande storverk *Ein Deutsches Requiem*, men fann tid även för *Horntrion op. 40* – han arbetade ofta på flera verk samtidigt. Horntrion har två lugna satser som man förvisso kan uppfatta som vemodiga meditationer över moderns bortgång, men man får väl förmoda att han också hade glada och livfulla minnen av sin mor och ville nyansera helhetsbilden? Som kontrast bjuder satserna två och fyra på uppfriskande "jakhornsmelodik"; det är snabbt galopperande trioler med inslag av för Brahms så karaktäristiska hemioler (triolsynkoper) som verkligen kräver sin virtuos även på moderna instrument. Dess första sats är en juvel, en förledande romantisk skönmålning i musik. Verket är i sin helhet lättillgängligt om än inte lättsamt, och det finns de som har kommit att älska horntrion mer än någon annan kammarmusik av Brahms.

1892 utkom sju sånger av **Jean Sibelius** (1865–1957). Några hade han haft i fickan sedan åren i Berlin och Wien. Sångerna

hade stora olikheter; spår av impressionistisk harmonik, egensinniga taktarter och rytmik blandades med runosång och folkvisa. Av dessa sju orkestrerade Sibelius endast *Våren flyktar hastigt*. Runebergs två strofer karaktäriseras vackert först i moll och sedan i dur; pessimismen över vårens flyktighet balanseras av gossens optimistiska svar: Visst är den kort, men jag minns den ju å andra sidan hela året! I popularitet överträffas den av få andra Sibeliuslåtar bland vilka *Var det en dröm?* möjligen tar första platsen.

Denna tillkom tio år senare under några sköna sommarveckor i Tvärminne. Han skriver till Aino: "*Den blev ypperlig!*" Axel Carpelan skriver: "*Wecksells härliga dikt har här fått en tondräkt som torde 'ta allmänheten' mest*". Dikten slår an en gemensam sträng med föregående sång: Sippans liv må vara kort, men minnet av den är lika oförstörbart som dyrbart. Den beledsagande pianostämman hör till Sibelius intrikataste och ställer pianisten inför en utmaning, särskilt om sångaren vill ha den transponerad till en bekvämare tonart ...

Var det en dröm? komponerades särskilt för Ida Ekman, varför hennes man Karl Ekman säkerligen slapp transponera uruppförandet år 1902. Sången kom sedan att ingå i en samling sånger op. 37, till

vilken också bland annat *Flickan kom ifrån sin älsklings möte* hade lagts. Samlingen sålde förbluffande väl, och när de allra första "stenkakorna" kom i handeln i början av 1900-talet blev 'Flickan' en omåttlig succé. Varför? Jo, Runeberg var ju sedan länge död, och den ryska censuren begrep inte att köparna identifierade flickan med Finland, hon som 'kom ifrån sin älsklings möte och bleknat av dennes otro' – den otrogne älskaren var naturligtvis tsaren. De lågt liggande o:en i ordet 'otro' var dessutom svåra att sjunga utan en vokalteknisk dragning mot å ...

Papa Haydn, **Joseph Haydn** (1732–1809) var Mozarts vän och Beethovens lärare. Båda kom i sinom tid att ära honom som stråkkvartettens fader, och så kallas han fortfarande. Det är framför allt de sex kvartetter Haydn publicerade år 1772 som förlämnar honom den titeln. Viss hade det skrivits och spelats kvartetter långt före Haydn, men de var oftast komponerade enligt konventionella mallar, där primarius bokstavligen alltid spelade första fiolen. Haydn fördelade musiken jämnt och gav varje stämman en egen röst – Goethe beskrev det som "ett samtal mellan fyra förnuftiga personer" – något som kommer särskilt tydligt i dagen just i denna andra kvartetts, C-durkvartettens första sats. Cellon inleder, ackompanjerad

av altfiolen och andrafiolen och i det följande ges alla instrument rena solopartier, till och med altfiolen. Vilka rabulistiska nymodigheter! Även tonartsvälen är djärva för sin tid, satsen vandrar mellan en mängd olika sådana.

Joseph Haydns karriär från svältfödd, målbrottsbämmande korgosse och trasklädd gatsångare till Europas obestridligt ledande kompositör är nästan osannolik. Framför allt sedan hans kontrakt med greve Eszterhazy ändrats så att han fick behålla rätten till sina verk, började beställningar och inbjudningar inströmma från Europas alla hörn. Han blev en man som man lyssnade till i flera bemärkelser. 1770-talet var oroligt och man är numera böjd för att läsa in en politisk-filosofisk tolkning i Haydns nyskapande behandling av stråkkvartetten, den som faktiskt kom att bestämma genrens utveckling för minst tvåhundra år framåt. Kan den ses som en bild av framväxande demokratiska idéer om utvidgad rösträtt i ståndssamhället, för tanken *audiatur et altera pars*, det vill säga att man borde 'höra även vad andra har att säga'?

Brahms satte de sex kvartetterna så högt att han förvärvade handskrifterna. Dem testamenterade han sedan till Wiener Musikverein där de förvaras i dag.

1918 dog Claude Debussy. Två år

senare uppmanade tidskriften *Revue musicale* tio framstående tonsättare att skriva var sitt stycke. Man gav projektet namnet 'Debussys gravstod' och ville med detta resa ett klingande monument till den bortgångne mästarens ära. Alla tio efterkom uppmaningen och de tio verken framfördes på en konsert 1921.

Maurice Ravel (1875–1937) bidrog till minneskonserten med en duo för violin och violoncell. Under det följande året utvidgade han sin komposition med ytterligare tre satser, till en sammanhållen sonat. Resultatet blev en stilmässig vändpunkt; han siktade nu på en så tunn struktur som möjligt och avstod från komplex harmonik till förmån för melodik. Vändpunkten är desto mer anmärkningsvärd då man betänker att han hade avslutat sin vällustigt klangfrossande *La Valse* så nyligen som år 1920.

Efter Debussys död sågs Ravel mer eller mindre som Frankrikes störste kompositör. Ravel förblev dock oberörd av omvärldens kritik och menade att alla berömmade recensioner under senare delen av hans liv inte var ett dugg viktigare än dem han fick i början, de som kallade honom 'ett praktexemplar av okänslighet och kallsinnighet'. Berömt är Eric Saties yttrande: "*Ravel avböjde Hederslegionen. Men all hans musik accepterar den.*"

Och visst är hans musik minst sagt också acceptabel.

Torsdag 10.8.2023

19.00 Jomala kyrka
"På diagonalen"

Johannes Brahms (1833–1897)

Ungerska Danser

nr 4 f-moll

nr 6 Dess-dur

Peter Friis Johansson (piano)

Bengt Forsberg (piano)

Britta Byström (1977–)

Diagonal musik för horn, violin
och preparerat piano (2017)

Ilkka Puputti (horn)

Edvard Erdal (violin)

Peter Friis Johansson (piano)

Jonas S Bohlin (1963–)

Violinsolo med koreografi

(Uruppförande)

Cecilia Zilliacus (violin)

Joakim Stephenson (koreografi)

Paus

Johannes Brahms (1833–1897)

Pianotrio H-dur, op. 8

I Allegro con brio

II Scherzo. Allegro molto

III Adagio

IV Allegro

Amandatrion:

Cecilia Zilliacus (violin)

Kati Raitinen (cello)

Bengt Forsberg (piano)

Konserten slutar ca kl. 21.00.

TIME OUT

www.rundbergs.com

öppet till 24 alla dagar!

Strandgatan 1B, 22100 Mariehamn

Johannes Brahms (1833–1897) var bara tjugo år när han skrev sin första pianotrio. Han skulle komma att skriva två till, men långt efter dem båda reviderade han sin första trio år 1889 så kraftigt, att man nästan kan tala om en fjärde. Paradoxalt nog existerar det sistnämnda verket fortfarande i sina båda versioner, men man spelar nästan alltid den senare som ändå fått behålla sitt tidiga opusnummer 8. När Brahms först publicerade den år 1854, hade det gått ett år sedan Robert Schumann skrivit sin visionära artikel om honom i *Neue Zeitschrift für Musik*. Den artikeln blev visserligen startskottet för Brahms karriär, men skrämde honom också till överdriven självkritik: "Hur ska jag kunna möta publikens förväntningar efter detta?"

Lyckligtvis tog han mod till sig, med gott resultat. Denna trios satser är samtliga i tonarten H, men de växlar mellan dur och moll. Detta är faktiskt ett av få kända flersatsiga tonala verk som tar fart i dur men likväl slutar i moll. Brahms behöll i huvuddrag strukturen i alla satser, men kortade ner den första med 205 takter – av ursprungligen 489! I den andra satsen företog Brahms inga väsentliga ändringar. Den går i h-moll, men utmynnar i ett durackord som förberedelse till följande sats i dur. I denna ingick tidigare ett Schubert-citat som sidotema, men detta ersattes nu

med en kort allegroepisod mot slutet. De största förändringarna gjorde tonsättaren i sista satsen, kortade ner den från 518 till bara 322 takter och strök en referens till Beethoven till förmån för ett nytt tema. Det senare påminner osökt om Förenta Staternas nationalsång. Avsiktligt eller en slump?

Redan som femtonåring hade Brahms stiftat bekantskap med *Ede Reményey*, en firad ungersk violinist. De bäge gav sig ut på en konsertturné och i Weimar mottogs de av Franz Liszt. Liszt spelade en av Brahms kompositioner *prima vista* och sedan sin egen stora h-mollsonat, varvid Reményey upprördes av att Brahms hade somnat under framförandet. De båda kumpanerna kom ihop sig och kom snart att gå skilda vägar. Lyckligtvis hade Brahms då i stället inlett den livslånga vänskap med violinvirtuosen Joseph Joakim – kompositör även han – som i sinom tid kom att bära frukt i form av Brahms violinkonsert. Längre fram fick mötet med Reményey ändå en avgörande betydelse, eftersom denne initierade Brahms i den ungerska zigenarmusikens värld.

1879 färdigställde Brahms fyra samlingar ungerska danser, sammanlagt 21 stycken för fyrehändigt piano. Materialet är hämtat ur ungersk folkmusik, men numren 11, 14 och 16 är rena originalkompositioner i samma anda. Den berömdaste, nummer 5 i g-moll, trodde Brahms själv var en folkmelodi, men den är baserad på en *csárdás*

av Béla Kéler. Den dansen lär vara ett av de oftast spelade styckena klassisk musik i etern! De är alla ursprungligen skrivna för fyra händer på ett piano, men har på grund av sin omätliga popularitet naturligtvis arrangerats och orkestrerats för snart sagt alla instrumentkombinationer. Brahms själv arrangerade danserna 1, 3 och 10 för orkester, och bland andra Antonin Dvořák instrumenterade de fem sista.

Britta Byström (1977–) inspirerades år 2017 till detta stycke av Olle Bærtlings konst. Framför allt fascinerades hon av de för Bærtling så kännetecknande trianglarna som liksom lämnas ofullbordade; deras sidor dras inte ut till spetsarna och möts inte i förväntade vinklar, utan tycks sträcka sig utanför ramarna, bort och ut i oändligheten – en minst sagt spännande utgångspunkt för konstnärligt uttryck. Byström kallar sitt verk *Diagonal musik för horn, violin och preparerat piano*. Klaverinstrumentet klingar alltså inte som vanliga pianon, eftersom 17 strängar ska 'prepareras', det vill säga dämpas av små band av plast eller metall som kan ligga lösa eller vara fästa på strängarna. På det viset uppstår ljud som vid tiden för *Das Wohltemperierte Klavier* säkerligen var allt annat än önskvärda. Men musiken – som ju egentligen kunde kallas ljudkonst – går vidare i nya hjulspår. Nya öron stimuleras av nya ljud.

Jonas S Bohlin (1963–) och Britta Byström är de två utvalda kompositörer som ombetts skriva musik för *Violin och*

koreografi att framföras under pågående festival. För Bohlin blir denna beställning av Cecilia Zilliacus hans första verk för soloinstrument i tekniken Kromatisk Kongruens (se programmet för onsdagen den 9 augusti klockan 12). Tonsättaren berättar om sin hänförelse, en som återkommer varje gång han hör lysande musiker första gången spela musik som han satt på pappret; "*det är bibliskt, som när Ordet blir Kött*". Den spelandes rörelser framgår inte av notskriften, koreografen läggs på efteråt och stycket kan därför framföras även utan koreografi.

**Nyheter, sport,
näringsliv, kultur, nöje,
och opinion samt
unika läsarförmåner
med ålandskortet!**

Från 17,90/månad

alandstidningen.ax/prenumerera
kundtjanst@alandstidningen.ax
tel: 018 260 26

ÅLAND
alandstidningen.ax

Fredag 11.8.2023

10.00 Bagarstugan Café & Vin, Mariehamn
Frukostkvart

Cecilia Zilliacus (konstnärlig ledare, violin)

*Britta Byström & Jonas S Bohlin
(hustonsättare)*

Robert Ek (klarinet)

Kati Raitinen (cello)

Nadja Sellrup & Oscar Salomonsson (dans)

Elin Manselin (ciceron)

12.00 Alandica, stora salen
"Tavlor på en utställning"

Eduard Tubin (1905–1982)

Tre estniska danser för violin
och piano (1943)

"Vana valss" (Gammal Vals)

"Kanneldaja" (Kantelespelaren)

"Külakarjase sarvelugu"

(Fåraherdens dans)

Cecilia Zilliacus (violin)

Bengt Forsberg (piano)

Fredrik Hedelin (1965–)

"Passage"

(9 passager för klarinet och elektronik)

Robert Ek (klarinet)

Modest Musorgskij (1839–1881)

"Tavlor på en utställning"

"Gnomen"

"Det gamla slottet"

"Tuilerierna"

"Bydlo"

"De okläckta kycklingarnas balett"

"Samuel Goldenberg och Schmuyle"

"Marknaden i Limoges"

"Katakomberna i Paris"

"Huset på kycklingben"

"Stora porten i Kiev"

Peter Friis Johansson (piano)

Välkommen till stans
coolaste uteservering!

GARDEN

Arkipelag, Strandgatan 35 Mariehamn
www.hotellarkipelag.ax

Konserten slutar ca kl. 13.00.

Idag är Arvo Pärt obestridligen Estlands namnkunnigaste kompositör. **Eduard Tubins** (1905–1982) namn hade kanske stått vid sidan av Pärts idag, om inte Tubin hade lämnat landet.

Tubin föddes i Torila utanför Tartu där hans far spelade trombon i byns orkester, och där han i sinom tid fick sällskap av lille Eduard som lärt sig spela flöjt. Sonen visade sådana talanger, att fadern för att sporra honom bytte till sig ett piano för en ko. Eduard blev körledare (senare omtyckt sådan även i Sverige), dirigent och tonsättare och, sedan han mött Zoltán Kodály i Ungern, också musiketnograf.

De tre estniska danserna för violin och piano från 1943 är säkert en produkt av hans nyväckta intresse för folkmusik och dess rötter. I synnerhet som det pågående kriget naturligtvis hade satt fokus på det fosterländska; Sovjets armé hade invaderat, men jagats ut av tyskarna som i sin tur stod i tur att retirera inför Stalins återvändande trupper. Tubin flydde till Sverige med sin familj.

Att tvingas i exil är naturligtvis ett tragiskt öde. Möjligen ännu mer tragiskt är att Tubin, trots sitt förvärvade svenska medborgarskap, och trots ett ymnigt flödande konstnärskap inte lyckades bli tillfredsställande synlig i musiklivet under sin livstid. Förmodligen ansågs han, liksom Bo Linde och flera andra, inte vara trendig nog – inte avantgardistisk nog. Han fick en liten tjänst på Drottningholms Slottsteater

och kunde för övrigt ägna sig åt sitt skapande; han skrev sina fem sista symfonier, två operor (med estniska motiv) och ett antal konserter, pianosonater och mycket annat i Stockholm. Bland annat lämnar han efter sig en konsert för basfiol(!) och orkester, ett välkommet tillskott i en mager genre.

Först sedan Neeme Järvi introducerade Tubin i USA började hans stjärna stiga och även hans nya hemland visade honom hedersbetygelser. Ännu långt in på 1970-talet försökte den dåtida regimen övertala honom att flytta tillbaka till Estland. Det gjorde han inte förrän hans stoft 2018 överfördes till Tallinn. Det kan tänkas att han i sitt hemland kunde ha nått en status liknande Sibelius i Finland.

Fredrik Hedelin (1965–) undervisar i komposition och analys vid Kgl Musikhögskolan i Stockholm och har själv en lång rad verk på sin meritlista. Hans kollega vid musikhögskolan i Stockholm, Cecilia Zilliacus, har varit med om att uruppföra ett stort antal av dem – men denna gång ingår ingen violin, utan det är fråga om ett verk för klarinett och elektronik. I början av tjugohundratalet arbetade Hedelin vid IRCAM, *Institute for Research and Coordination in Acoustics/Music* i Paris och han har sedan dess forskat vidare på symbioser mellan akustiska instrument och elektroniska klanger.

Hedelin hänvisar till Deleuzes filosofi: Ting kan omvandlas till uttrycksmaterial, till exempel så som lövsalsfåglar använder

grässtrån både till byggmaterial och till rekvisita vid parningsuppvakningen. Ett och samma grässtrå går då från ett sammanhang till ett annat sammanhang eller anordning – det beskriver en *passage*.

En bärande tanke bakom Hedelins komposition *Passage* är, att klarinettistens naturliga spelrörelser under styckets gång mer och mer lösgör sig från klarinettspelet och övergår till att bli en del av elektronikstämmans utformning. På klarinetten sitter en rörelsesensor som är kopplad till elektronikstämman och rörelserna kan på så sätt påverka musiken.

Elektronikstämman använder bland annat granularsyntes, det vill säga uppspelning av många små gryn som formar längre ljudförlopp. Grundljuden är helt och hållet elektroniska, i det här fallet sinustoner som moduleras, amplitudmodulation och frekvensmodulation.

Viktor Hartmann hette en begåvad rysk arkitekt och konstnär i Sankt Petersburg. Han var en av de första att introducera traditionella ryska motiv i sina akvareller och pennteckningar och när han dog 1873 samlade hans vänner 400 av hans verk i en minnesutställning.

En av vännerna var **Modest Musorgskij** (1839–1881) som efteråt på bara sex veckor komponerade *Tavlor på en utställning*, inspirerade av tio av Hartmanns målningar. Prestationen är desto märkligare som Musorgskij redan länge lidit av extrem alkoholism, och kunde sitta dygn efter dygn bland lösdrivare på illa beryk-

tade krogar. Han var nämligen av nobel börd och skulle bli officer som sina förfäder, men den på kadettskolan ständigt rådande sprittålighetstävlan la grunden till hans alkoholism.

Bland intellektuella och konstnärer i hans omgivning var berusning ett omhuldat ideal som bottnade i något slags etisk och estetisk protest mot stelbenta samhällsnormer.

I början av 1870-talet lyckades Musorgskij emellertid under några korta perioder frångå sitt självdestruktiva beteende för att åstadkomma storverk, bland annat två

**CITY
BLOMMOR**

TORGGATAN 5

Vardagar	08.30-20.00
Lördagar	10.00-16.00
Söndagar	11.00-15.00

CITYBLOMMOR.AX

operor och *Sånger och danser om döden*. Men slutet var oundvikligt, och Ilja Repins porträtt av den rödnäste tonsättaren en vecka före dennes död är världsberömt för sitt själsligt blottställda motiv.

Av de tio tavlor som Musorgskij utgick ifrån återstår idag bara sex, bland dem *Stora porten i Kiev*.

Tavlorna heter: 1. *Gnomen* (en liten rysk julgransdekoration), 2. *Det gamla slottet* (en trubadur sjunger framför ett medeltida slott), 3. *Tuilierierna* (barn som leker i Paris), 4. *Bydlo* (en polsk oxdragen vagn med stora hjul), 5. *De okläckta kycklingarnas balett*, 6. *Samuel Goldenberg och Schmuyle* (två judar, en rik och en fattig), 7. *Mark-*

naden i Limoges (franska kvinnor grälar), 8. *Katakomberna i Paris*, 9. *Huset på kycklingben* (en pendylklocka i form av häxan Baba-Yagas hus stående på hönsfötter), 10. *Stora porten i Kiev* (arkitekten Hartmanns prisbelönta skiss till ett minnesmärke över tsarens räddning undan ett mordförsök. Det uppfördes aldrig)

Musorgskijns tonmålningar är berömda också i orkesterversioner av Rimskij-Korsakov och Maurice Ravel. Oftast spelas Ravels orkestrering – men tonsättaren Einar Englund menade att den finländske dirigenten Leo Funteks arrangemang egentligen vore ännu ett strå vassare. Så varför inte gynna inhemskt, som det

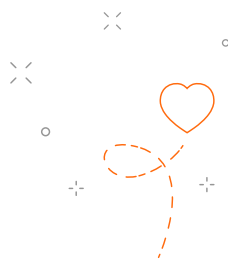
OP-bonus höjs med 30%

Våra ägarkunder belönas med
extra OP-bonus 2023.

I enlighet med vår grunduppgift vill vi i dessa ekonomiskt utmanande tider använda en del av vår goda lönsamhet till att underlätta vardagen för våra ägarkunder. Bonusen hjälper till och minskar kundernas kostnader 2023 då räntorna och kostnaderna i övrigt stiger.

Dagliga banktjänster: **010 257 2901**
Köpmansgatan 2, 22101 Mariehamn
andelsbanken.for.aland@op.fi
www.andelsbanken.ax

Andelsbanken
FÖR ÅLAND

Fredag 11.8.2023

15.00 Ålands musikinstitut, Mariehamn
Konsert med mästarkursens elever

18.00 Alandica, stora salen
"Inte nudda golv"

Konsert för stora och små barn

Robert Schumann (1810–1858)

"Die beiden Grenadiere", op. 49, nr 1
(1840) (arr. Torbjörn Helander)

Jakob Högström (baryton)

Opus 13:

Sonoko Miriam Welde (violin)

Edvard Erdal (violin)

Arvid Resare (viola)

Daniel Thorell (cello)

Amanda Maier (1853–1894)**Julius Röntgen (1855–1932)**

Schwedische Tänze & Weisen

nr 2 Allegro non troppo

Cecilia Zilliacus (violin)

Peter Friis Johansson (piano)

Britta Byström (1977–)

"Inte-nudda-golv" för stråkktrio (2014)

Sonoko Miriam Welde (violin)

Arvid Resare (viola)

Daniel Thorell (cello)

Franz Schubert (1797–1828)

"Erlkönig", op. 1, D. 328 (1815)

Jakob Högström (baryton)

Peter Friis Johansson (piano)

Béla Bartók (1881–1945)

Rumänska Danser

Kati Raitinen (cello)

Peter Friis Johansson (piano)

Elin Manselin (ciceron)

Konserten slutar ca. kl. 19.00.

Som vi längtat! Katrina bjuder i år igen på en konsert som passar en barnpublik. Musiken och artisterna kommer att vara precis lika högklassiga som under festivalens övriga konserter och tilltal och inramning kommer att passa de yngre besökarna. Här är det tillåtet att kommentera musiken, att gå på toa mitt i och att dansa och röra på sig!

Kvällens ciceron är *Elin Manselin* som till vardags jobbar som musiklektör på lågstadiet. Hon kommer tillsammans med artisterna att guida och inspirera publiken. Konserten riktar sig till barn i alla åldrar, 0–100 år. Varmt välkomna!

heter.

Béla Bartóks (1881–1945) födelseort ligger i dag i Rumänien och hans barndoms stad numera i Slovakien – men han är otvetydigt Ungerns största tonsättarnamn vid sidan av Franz Liszts. Hans stora och mästerligt orkestrerade verk för orkester spelas överallt, han hade ett gott öga till stråkkvartetten och komponerade sex betydelsefulla sådana, men framför allt var han lidelsefullt intresserad av folkmusik. Inte bara ungersk sådan – innan världskrigen ritade om Europas karta strövade han och Zoltan Kodaly omkring och nedtecknade instrumentalmusik och samlade folksånger med hjälp av primitiva fonografer. I sin egen musik kunde han presentera dem oförfälskade med enkla ackompanjemang, eller så bakade han konstfärdigt in dem i nya verk. Det finaste, ansåg han själv, var att inte låna någonting alls, utan att komponera sådan musik att den bara *lät* som om den vore baserad på folklöre.

De *rumänska danserna* är emellertid just rumänska danser som Bartók nedtecknade och komponerade 1915. Från början var det sex korta stycken för piano, som han senare arrangerade för stråkorkester. Idag är de omåttligt populära och förekommer i olika bearbetningar. Versionen

för cello är gjord av Luigi Silva, en firad italiensk-amerikansk cellist verksam under första hälften av 1900-talet.

Erlkönig är den sång av **Franz Schubert** (1799–1828) som först utkom i tryck – hans opus 1. Goethes berömda ballad hade lockat många kompositörer, och Schubert anklagades för att åka snålskjuts på andras(!) ryktbarhet som tonsättare ... Efter Schubert kom till exempel även Carl Loewe att med framgång tonsätta samma dikt, men Schuberts lied är den ojämförligt mest framförda. När han skrev den var han knappt arton år gammal och la med den en första grundsten till sin livsgärning.

Erl är egentligen det tyska ordet för al(träd), men när det ursprungligen danska sagostoffet översattes till tyska så tolkade man danskans Ellerkonge = Älvkungen som Erlkönig, och sedan dess har balladen fått heta så.

I dikten kommer tre röster till tals. Dem skiktar Schubert mycket tydligt både i melodi och ackompanjemang: älvkungens förföriska lockrop, sonens ängsliga klagan och faderns tillkämpat lugna tröstande. Som en obruten fond målar Schubert fram hästens allt snabbare galopp i pianosatsens hetsiga oktavioler – en känd utmaning för alla pianisters högerhand. Sången är ju mycket älskad av både sångare och publik, så den stackars fadern har trots pianisternas möda fått rida över konsertesträderna i över tvåhundra år. Vetskapen om att en taffel på Schuberts

tid säkert var mera lättspelt än nutida flyglar är en klen tröst ...

Erlekönig är dock inte bara en tragisk melodram. Den kan också tolkas bildligt som en fars fåfänga försök att bevara sitt barn från naturens krafter, men de är honom för starka och när ritten är slut är pojken inte längre ett oskyldigt gossebarn. Sonen har oemotståndligt vuxit fadern ur händerna.

Några få år efter Schuberts död försökte en annan ung musiker etablera sig i Wien. Han hade ingen framgång där, men sysslade bland annat med att ta reda på Schuberts skingrade och bortglömda verk. Det var **Robert Schumann** (1810–1858) som snart återvände till Tyskland, där han skulle komma att uppta Schuberts mantel i utvecklingen av den tyska *Lieder* som konstform.

1840 var ett viktigt och händelsefyllt år för Schumann. Det året lyckades han bli filosofie doktor vid universitetet i Jena och med diplomtet i handen vågade han gifta sig med Clara Wieck, trots svärfaderns ogillande. Clara var ju redan en berömd pianist – och en man som Robert skulle ju bara störa hennes musikaliska utveckling! I Clara fick Robert lyckligtvis inte bara en lysande interpret för sina verk utan också en riktig musa. De första lyckliga åren av förälskelse födde Roberts geni en mängd sånger. Clara kom å sin sida med tiden att mellan sina turnéer också framföda sju barn.

Die beiden Grenadiere tillkom just 1840, strax efter de 16 sångerna i mästerverken

Liederkreis och *Dichterliebe*, även de med texter av Heinrich Heine. Schumann och Heine hade mötts en enda gång i München år 1828. Heine, en av Tysklands största diktare, kom tre år senare att flytta till Paris för resten av sitt liv i besvikelse över det tyska samhällsklimatet. Han hade hoppats på Napoleon som den stora förnyaren, och till sin död förblev han en uttalad Napoleonanhängare. *De båda grenadjäerna* är ett uttryck för hans ungdomliga entusiasm omkring år 1820 – ännu oförminskad, trots att Napoleon då redan flera år suttit fångslad på ön S:t Helena. Dikten handlar om två franska soldater ur Napoleons *Grande Armée* som vänder hem från rysk fångenskap. Väl tillbaka i Tyskland får de höra att Napoleon är fånge. Den ene vill då hem till sin familj, men den andre önskar läggas beväpnad i sin grav för att när tiden är mogen uppstå och beskydda den återvändande kejsaren. Mot slutet tonar Marseljäsen fram: Leve det segerrika Frankrike! För det målet måste familjelyckan vika ...

Ryktet om denna sång spred sig, och Richard Wagner skrev till Schumann från Paris: "*Jag hör att ni har tonsatt samma sång som jag gjorde för ett halvår sedan. Jag citerar också Marseljäsen mot slutet. För det fick jag hederslegionen och 20 000 franc i årlig pension ...*" Wagner må ha varit först. Men Schumanns sång tog hem spelet till sist.

Amanda Maier (1853–1894) från Landskrona var den första kvinna som

tog musikedirektörsexamen från musik-konservatoriet i Stockholm. Hon blev en utomordentligt skicklig violinist och gjorde framgångsrika turnéer. I Leipzig studerade hon också komposition, något som bar frukt i bland annat en fin violinkonsert, sånger och annan kammarmusik. Där mötte hon sin blivande man, kompositören Julius Röntgen.

Julius Röntgen (1855–1932) var på sin tid en i dubbel bemärkelse tongivande profil i det holländska musiklivet på sin tid. De senaste åren har han rönt ny uppmärksamhet särskilt i Sverige, eftersom han år 1880 gifte sig med den unga musikstudenten Amanda Maier. Denna uppmärksamhet hade till en början en lite besk biton, som gällde det faktum att Amanda sedan hon blivit Julius hustru inte längre gavs tillfälle att utöva sitt eget begåvade konstnärskap, framför allt inte som tonsättare. Dock efterlämnade hon en smärre opuskatalog, och numera upplever båda makarnas musik en välförtjänt renässans.

Sex svenska visor och danser hör till den musik Amanda Maier skrev efter sitt giftermål. En liten apart detalj är den, att paret lär ha skrivit dem tillsammans. Hur som helst ter sig nummer två i F-dur som en högst övertygande helyllesvensk bygdelåt – man riktigt ser häftigt dinglande knätofsar framför sig. Förhoppningsvis vidgade den också Julius musikaliska vyer en smula norrut ...

Britta Byström (1977–) komposition

"Inte nudda golv" är en vidarestudie av hennes musik på temat volley (se onsdag kl. 19). I några bollsporter, som till exempel i tennis, behöver bollen inte nudda marken, i andra måste den först studsa mot underlaget (bordtennis), medan den å andra sidan i badminton och volleyboll dör så fort den når marken. Det är som en populär lek – som väl helst undviks i finare salonger? – att ta sig runt hela rummet "utan att nudda golv". Man kliver över vedlåren, klänger över hyllor, kravlar över sängar och byråer ... Pippi Långstrump lärde Tommy och Annika att leka så!

Byström försöker här ge oss en känsla

Lokalproducerat!

ÅLCOM

Din lokala teleoperatör på Åland
www.alcom.ax

Fredag 11.8.2023

20.30 Alandica, foajén

"Samband – Band – Saraband"

Jonas S Bohlin (1963–)

"Inhabitants III" för violin och cello

*Cecilia Zilliacus (violin)**Kati Raitinen (cello)***Johann Sebastian Bach (1685–1750)**

Prélude ur Svit nr 1 G-dur BWV 1007

Menuett 1 & 2 ur Svit nr 1 G-dur BWV 1007, Menuett 1 da capo)

Prelude ur Svit nr 2 d-moll BWV 1008

Gigue ur Svit nr 3 C-dur BWV 1009

Sarabande ur Svit nr 5 c-moll BWV 1011

*Kati Raitinen (cello)**Nadja Sellrup & Oscar Salomonsson (dans)***Felix Mendelssohn (1809–1847)**

Stråkkvartett nr 2 a-moll, op. 13

I Adagio – Allegro vivace

II Adagio non lento

III Intermezzo: Allegretto con moto

– Allegro di molto

IV Presto – Adagio non lento

*Opus 13:**Sonoko Miriam Welde (violin)**Edvard Erdal (violin)**Arvid Resare (viola)**Daniel Thorell (cello)**Nadja Sellrup & Oscar Salomonsson (dans)*

Konserten slutar ca. kl. 21.30.

av musik som alltid är i rörelse, så att säga alltid i luften utan att för ett ögonblick tappa sitt flöde.

Jonas S Bohlins (1963–) *Inhabitants 1–3* är tre duos för violin och cello, skrivna till Cecilia Zilliacus och Kati Raitinen 2019–2020. Det är en kontrapunktisk musik som meandrar sig genom tonarterna. Del ett saknar helt föredragsbe-teckningar och tempoangivelser. Idén är att musikerna tolkar och gestaltar musiken utifrån de harmoniska progressioner som den bygger på. Kati och Cecilia har framfört del ett i flera olika versioner som varierar från fyra till nio minuter i längd. Del två och tre har, i jämförelse, en mer detaljerad notbild.

Johann Sebastian Bach (1685–1750), se sida 15.

År 1827 hade underbarnet **Felix Mendelssohn-Bartoldy** (1809–1847) vid arton års ålder redan sin berömda okttett bakom sig, liksom ett tiotal stråksymfonier, en opera och massor av kammarmusik. I ett brev från samma år skriver han: "Jag håller på att färdigställa en ny violinkvartett, den är tårdrypande sentimental och annars inte så illa tror jag ...". A-mollkvartetten bär visserligen idag nummer två men komponerades två år före den i Ess-dur, som trots det bär nummer 1.

Samma år hade Beethovens sista kvartetter publicerats efter tonsättarens

död. Unge Felix slukade sin idols partitur, trots att hans far kallade dem 'obegripliga och oretuscherade hemskheter' och tog tydligt både medvetna och omedvetna intryck av dem. Intryck på honom gjorde också en ung dam vid denna tid. Hon var deras granne i Berlin, hette Betty och var hans syster Fannys väninna. Förälskad skrev Felix både ord och musik till en kärlekssång 'Är det sant?' och bakade in motivets tre toner genom hela den blivande kvartetten. De orden fick också bli det nya verkets titel – precis som de ord Beethoven hade skrivit över det inledande motivet i sista satsen av sitt opus 135, "Muss es sein" fick ge namn åt den

kvartetten. Den unge mästaren bugade för den äldre.

"Sången gjorde jag förra året under pingsten. Kvartetten tillkom senare", skrev Mendelssohn till sin svenske kollega Adolf Lindblad. Mendelssohn efterlämnar inalles över femtusen(!) brev – men det han verkligen hade på hjärtat uttryckte han i toner. Han tillägnade alla sina kvartetter utvalda kvinnor. Två år senare skrev han ytterligare en kvartett till Betty, men hon föll ändå inte för honom utan gifte sig med en jurist. Till nästa föremål för hans ömma låga skrev han tre kvartetter – det tog skruv. Föremålet hette Cécile och blev hans hustru och mor till deras fem barn. Kvartett nummer sex skrev han däremot till sin likaledes av-gudade syster Fannys minne. Kanske förde sorgen efter hennes död honom själv i

GUY FRISK

KOMPOSITIONENS MÄSTARE

26.5 - 3.9

ÅLANDS KONSTMUSEUM

Storagatan 1, Mariehamn öppet alla dagar 10-17 www.konstmuseum.ax

Lördag 12.8.2023

10.30 Alandicas foajé, Mariehamn
"Fängslande Brunch"

Välkommen till en "förkroppsligad"
brunchupplevelse som du aldrig
glömmer, fylld av glädje och
vetenskapliga frågeställningar!

En Rörelseworkshop och samtal om
rörelse och närvaro.

Joakim Stephenson (koreograf)
*Hanna Poikonen (forskare i
neurovetenskap och dans)*

Amanda Maier (1853–1894)

9 stycken för violin och piano
nr 3 Lento

Cecilia Zilliacus (violin)
Peter Friis Johansson (piano)

Amanda Maier (1853–1894)

Julius Röntgen (1855–1932)

Schwedische Tänze & Weisen
nr 2 Allegro non troppo

Cecilia Zilliacus (violin)
Peter Friis Johansson (piano)

Franz Schubert (1797–1828)

Pianotrio nr 1 B-dur D 898, op 99

II Andante un poco mosso

Amandatrion:

Cecilia Zilliacus (violin)

Kati Raitinen (cello)

Bengt Forsberg (piano)

Robert Ek (1974–)

Kim Hedås (1965–)

"Beads" (2022)

Robert Ek (klarinet)

Antonín Dvorák (1841–1904)

Slavisk dans e-moll, op. 72:2

Bengt Forsberg (piano)

Peter Friis Johansson (piano)

Konserten slutar ca kl. 12.10.

Amanda Maier (1853–1894) och Julius Röntgen (1855–1932), se sid. 35–36.

Den kände ungersk-svenske pianisten Janos Solyom fällde yttrandet att **Franz Schubert** (1797–1828) måste ha haft något slags unik kontakt med Fru Musica, någon mystisk överjordisk koppling till musikens gudar. Vem vet? I hans tonkonst finns verkligen något "urmusiskt" som är svårt att definiera.

Som bekant fann Schubert det svårt att själv slå mynt av sin gudagåva. Ändå började det nittonde seklets tjugotal rätt lovande för honom. Under sommaren uppfördes inte mindre än två av hans operor i Wien, vilket plötsligt gav honom 800 floriner att röra sig med – han som tidigare bara hade tjänat ynka 80 floriner om året som hjälplärare! Få tonsättare var så flitiga som han; bara under sitt artonde år skrev han över 150 sånger, ibland flera om dagen.

Fram till sitt nittonde hade han också skrivit tre stråktrios, anmärkningsvärt nog samtliga i B-dur. Olyckligtvis förblev förläggarna oblidkeligt kallsinniga. Åtta år senare hade Schubert fyllt trettiott och led av vacklande hälsa, han var i mycket beroende av sina vänners välvilja och skydde offentlighet, men ställde sig varje morgon "punktligt vid sin skrivpulp". Året var 1828 och nu skulle han skriva en trio till, den här gången med piano – men

åter i B-dur. (Den skulle visserligen följas av en till, nr 2 i Ess-dur.)

Den nya pianotrioden blev stor, speltiden närmar sig tre kvarts timme – närmare bestämt ungefär fyrtyotretti härliga minuter, där tonskönhet inte är en bisak ...

Andra satsen är en ömt gungande vaggvisa där det slutliga insomnandet liksom fördröjs av en rad plötsligt uppträdande hågkomster, störande för stunden.

Robert Ek (1974–) och **Kim Hedäs** (1965–).

– Under de senaste århundradena har musikerns roll varit en förmedlare mellan kompositören/partituren och publiken, musikern har haft liten eller ingen roll i skapandeprocessen, berättar Robert Ek.

– Det har varit ett strikt arbetsflöde från kompositör-partitur-instrument-musiker-publik och i denna kedja har partituren varit den centrala delen. Enligt Lachenmann handlar komponerande om att bygga ett instrument och genom att utforska dess möjligheter formaliseras, definieras och materialiseras stycket i ett partitur.

– Musikern i sin tur avkodar informationen i partituret och skapar sin interpretation av verket. Samarbeten med elektroakustiska instrument kännetecknas av att dessa instrument är mer problematiska att bemästra. Resultatet är, som Zubin Kanga beskrivit, att instrumenten dikterar samarbetet, partituret och

interpretationen. När man komponerar för ett elektroakustiskt instrument, blir musikern medskapare av både instrument och partitur.

Beads har skapats i samarbete mellan Robert Ek och den svenska kompositören Kim Hedås.

– Kim kom in ganska sent i processen som en slags provokatör; och utmanade mig och verkets koncept. *Beads* använder

ett fast elektroakustiskt instrument där jag som musiker utforskar ett ljudvärld med hjälp av gester; förklarar Robert Ek.

– Alla ljud initieras av klarinetten i realtid och definieras i musikalisk form av ett grafiskt partitur; hur dessa ljud sedan utvecklas i tiden styrs av gester som detekteras av rörelsesensorer.

Antonín Dvorák (1841–1904), se sid. 8–9.

Panta rhei. Så formulerade sig som bekant Heracleitos för mer än 2.500 år sedan. Allt flyter – det vill säga rör på sig. Pythagoras myntade begreppet sfärernas musik. Allt, allt rör sig, från elektronernas dans i atomernas inre till galaxernas virvlar i kosmos – men vi hör inte harmonierna som uppstår. På samma sätt är ljud, toner och klanger luftvågor som uppstår och rör sig vidare från strängar, rörblad och vibrerande metall till våra öron. Stämmor rör sig mot och från varandra, flätar sig i varandra och får rörliga intellekt att reagera, att uppfatta mönster, bilder, former och gestalter skapade i det undflyende materialet tid. Ty så fort vi hör två toner efter varandra har en liten bit tid mejslats fram; vi minns den första tonen och uppfattar avståndet till nästa. Tiden rör sig; en rytm föds. Man talar ibland om stillastående musik men, för att travestera Galilei 1 500 år senare, ändå rör den sig ...

Musik berör känslor och kan rentav få lyssnare att röra sig! Blod svallar, pulsar ökar när de eldas av en marsch, det spritter i benen av en polka, en rocklåt kan få hela kroppen att knycka och en vaggång lugnar till sömn. Allt som rör musik är rörelse och skapar rörelse. Liv.

Lasse Zilliacus

KONSTNÄRLIG LEDARE CECILIA ZILLIACUS

Foto: Tina Axelsson.

Cecilia Zilliacus (violin)

"Cecilia is extremely musical and living proof that it's always possible to pursue unusual ideas." (The Strad, 2018)

Genom åren har publiken omfamnat Cecilias lika raffinerade som varma uttolkningar av allt från de stora klassiska och romantiska verken till nutida kammarmusik och samarbeten över genrerna – från Europas mest framstående symfoniorkestrar, dirigenter och komponister till jazzmusiker, folkmusiker, singer songwriters och många andra.

Utbyte mellan medmusikanter och kontakt med publiken är ledstjärnor för de sammanhang som hon väljer eller initierar. "Jag vill befinna mig i sammanhang där det är viktigt att just jag bidrar med min särprägel – precis som de andra musi-

kerna bidrar med sin – och att vårt arbete tillsammans blir större än delarna."

Cecilias arbete med att lyfta fram okända tonsättare, både manliga och kvinnliga, har lett till en mycket bred repertoar. Inte minst möter hon publiken i kompositioner som tonsättare skriver just för henne.

Hon samarbetar regelbundet med internationellt verksamma musiker, kompositörer och dirigenter, och har gjort en rad uppmärksammade skivinspelningar, varav flera belönats med Grammis. Som solist har hon framträtt med de flesta svenska symfoniorkestrar samt många nordiska och europeiska.

Cecilia är konstnärlig ledare för Katrina kammarmusik och hade samma roll för Musikfestspelen Korsholm 2018–2022. Hon var en drivande kraft i den flerfaldigt prisbelönade stråkktrion ZilliacusPersson-Raitinen och är nu aktiv i både Amanda-trion (Kati Raitinen, cello, Bengt Forsberg, piano) och i Zilliacuskvartetten. Hennes ledarskap kännetecknas av en öppen och lustfylld inbjudan till kreativa processer. På så sätt har hon spelat en stor roll för tillströmningen av nordiska och europeiska kompositörer och artister till Stockholm och Finland.

Cecilia är utbildad i Stockholm och i Köln. Hon är professor vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm och vid Sibelius-Akademien i Helsingfors. Hon är också ledamot av Kungliga Musikaliska Akademien. Violinen är sedan många år en Nicola Gagliano från Järnåkerfonden.

Foto: Love Strandell.

Jonas S Bohlin

Kompositör verksam i Stockholm. Komponerar musik för orkester, musikdramatik, röst, film, kör, kammarensemble, solo-instrument, danskoreografi m.m.

Jonas studerade komposition och elektroakustisk musik vid Kungliga Musikhögskolan för bl.a. Pär Lindgren, Daniel Börtz, Sven-David Sandström och Magnus Lindberg. Bland de senaste årens beställningsuppdrag kan nämnas Aniara sång 103, som uruppfördes av S:t Jacobs Kammarkör i S:t Jacobs Kyrka och spelades in av Sveriges Radio P2 och Tristessa helaftonsopera som spelats på Kungliga Operan i Stockholm.

Jonas är tillsammans med Britta Byström årets hustonsättare under Katrinafestivalen. Under veckan kommer hans violinsolo med koreografi uruppföras av Cecilia Zilliacus. Dessutom uruppförs "Drömtrio" inför publik av Amandatrion.

Foto: Arne Hyckenberg.

Britta Byström

Britta Byström föddes i Sundsvall 1977 och fick sin första musikaliska skolning som trumpet elev i Kommunala Musikskolan. I tonåren började hon komponera musik och studerade komposition vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm 1995–2001, där hennes lärare var Pär Lindgren och Bent Sørensen.

Britta har komponerat kammarmusik, vokalmusik och opera, men tonvikten har legat på orkestermusik. Hon har komponerat drygt 50 orkesterverk, vilka framförts av t.ex. BBC Symphony Orchestra, Gürzenich-orkestern, Detroit Symphony Orchestra och Göteborgs Symfoniker.

Violakonserten A Walk After Dark vann 2014 "da capo-priset" vid tyska Brandenburgerbiennalen och 2016 tilldelades Britta det amerikanska "Elaine Lebens Award For Female Composers". 2019 placerade sig sångcykeln Notes From the City of the Sun som "recommended work" vid The International Rostrum For Composers.

I augusti 2021 uruppfördes Parallel Universes av BBC Philharmonic, under ledning av John Storgårds, på en Proms-konsert i London – ett orkesterverk beställt av BBC för att fira 150-årsjubileet av Royal Albert Hall. Sedan 2016 är Britta ledamot av Kungliga Musikaliska Akademien.

HUSFOTOGRAF TINA AXELSSON

Tina Axelsson (fotograf, filmare)

Tina Axelsson arbetar som fotograf, filmare och ibland även regissör med gedigen bakgrund som stillbildsfotograf med stor erfarenhet inom reklam, redaktionell, dokumentär och bokproduktion.

Genom sitt stora internationella kontaktnät har Tina genomfört många uppdrag över hela världen.

I Sverige och utomlands är hon en uppskattad fotograf och filmare bland många musiker och konstnärer med sitt dynamiska och inkännande sätt och förmåga att fånga ett skeende eller en person på ett samtidigt osentimentalt och poetiskt sätt.

Tinas förmåga att skapa en kreativ och tillåtande stämning kombinerat med en resultatorienterad kompass är egenskaper som gör henne till en omtyckt medarbetare i alla olika sammanhang.

Hennes pedagogiska gärning för ungdomar inom verksamheten Dörren, Mäster Olofsgården har engagerat henne sedan 2012.

Några återkommande uppdragsgivare är Bonnier fakta, EF, Bonnier Magazine and Brands, Vasakronan, OTW, Chimney, Bric-a-Brac, IKEA, Visit Sweden, Philips design, Ottawa, Intellecta, SVT, Röda Korset m.fl.

Aktuella arbeten i urval

2023 Musikfilm Per Texas Johansson/
Konrad Agnas /Torbjörn Zetterberg
ORAKEL

2022 Veteraner & andra efterTRÄDare
utställning Korsholm Music Festival, Finland

2022 Everybody tells a story, Dansfilm
för Dansens dag i samarbete med koreograf
Vigil Lundahl och Dans på Röda
Linjen

2021. Utställning Unpublished, i samarbete
med Bric-a-Brac, Stockholm & Lund

2020 "DADA fail" 9 st Dada filmer
Korsholm musikfestival, Finland

2019 "The dark Triad" film med Kati
Raitinen uruppförande på Operan, Stockholm

Utbildning

1989–1992 Studier i socialantropologi
och statsvetenskap, Göteborgs och Stockholms
universitet.

1992–1994 Fotografassistent hos Tomas
Gidén Stockholm

1995–1996 Frilansassistent Jean- Louis
Gregoire, Andres Serrano, Kate Orne,
New York

1996 – Axelsson startar sin verksamhet
som fotograf i Stockholm.

<http://www.tinaaxelsson.se>

Foto: Marie Lundgren.

Robert Ek (klarinett)

Robert Ek har som klarinettist specialiserat sig på samtida musik som kammarmusiker och solist. Med stor nyfikenhet och engagemang försöker han att tillsammans med tonsättare utveckla repertoaren för sitt instrument. Han har spelat in ett tjugotal skivor och uruppfört ett stort antal verk som solist och ensemblemusiker.

Han är sedan 2007 medlem i ensemblen Norrbotten NEO, landets enda ensemble med ett nationellt uppdrag att verka för den samtida konstmusiken. Norrbotten NEO uruppför varje år ett antal verk av svenska och internationella kompositörer.

2012 erhöll ensemblen Föreningen svenska tonsättares (FST:s) interpretpris för sitt arbete inom den samtida konstmusiken.

Robert har uppträtt och samarbetat med musiker, kompositörer och dirigenter från olika delar av världen. Han jobbar gärna i gränslandet mellan konstarter och har haft nära samarbeten med inte bara tonsättare utan även med författare, koreografer och filmare. Han har turnerat i Europa, Nordamerika, Asien och Australien och spelat på festivaler som Warsaw autumn, Huddersfield Contemporary Music Festival, June in Buffalo, Faithful (Berlin), ISCM World Music Days i Stockholm och Tallinn, Musica Viva (Lissabon), Beijing Modern Music Festival.

Roberts arbete med att utveckla repertoaren har på senare år fokuserats på live elektronik och att utveckla repertoaren för klarinett och live elektronik. Sedan 2019 är Robert även doktorand vid Luleå Tekniska Universitet (LTU).

Bengt Forsberg (piano)

Bengt Forsberg är utbildad vid Musikhögskolan i Göteborg, där han tog organistexamen 1975 och solistdiplom i piano 1978.

Bengts repertoar är osedvanligt bred och han drar inte sällan fram bortglömda verk i rampljuset – ovanliga verk av kända tonsättare såväl som oförtjänt åsidosatta verk av mindre kända eller udda tonsättare. 1999 framförde han bl.a. Nikolai Medtners 2:a pianokonsert med Kungliga Filharmonikerna i Stockholm.

Hans repertoar innehåller verk av Erich Wolfgang Korngold, Charles Alkan, Emmanuel Chabrier, Cécile Chaminade och Percy Grainger. Bland hans inspelningar

finns kompositioner av Godard, Boëllmann, Koechlin och Pierné.

Bengt är kanske en av de mest uppskattade och efterfrågade ackompanjatörerna. Bland de artister han regelbundet samarbetar med kan nämnas cellisten Mats Lidström och violinisten Nils-Erik Sparf. Tillsammans med mezzosopranen Anne Sofie von Otter konserterar han regelbundet runt om i världen och flera av deras inspelningar har belönats med prestigefyllda pris.

Under våren 2023 har Bengt konserterat Indien. Han är även konstnärlig ledare för kammarmusiken i Allhelgonakyrkan i Stockholm.

Peter Friis Johansson (piano)

Peter Friis Johansson har etablerat sig som en av Skandinavien mest efterfrågade pianister. Han har gjort bejublade framträdanden på flera av världens mest prestigefyllda scener och vunnit tävlingar i högsta internationella konkurrens.

Efter att ha blivit utnämnd till Sveriges Radios P2:artist 2009 fick Peter sätta sin karriär på paus 2012 efter att ha drabbats av en skada. Den internationella comebacken skedde vid 'Alaska International Piano-e-Competition 2014', en av USA:s största pianotävlingar där han vann första pris och guldmedalj. Sedan 2015 framför han cykler med Schuberts pianosonater. Han har även uruppfört pianokonsorter

av Sven-David Sandström och Andrea Tarrodi och 2020 fullbordade han och uruppförde Laura Netzels pianokonsert.

Peter är även en passionerad kammarmusiker. Med Emil Jonason skapar han projekt som sömlöst blandar musik med andra scenkonster och i samma riktning pekar soloprojektet 'the Final Frontier', en konsert med science fiction-tema som genom modern teknik uppdaterar pianorecitalen till en konstform skapad för 2010-talets moderna människor, komplett med projicerat bildmaterial och audiovisuella effekter skapade av honom själv.

Vid sidan av sin karriär som pianist är Peter aktiv som lärare och entreprenör. Han är grundare av Fairplay Chamber Music, en av Sveriges största kammarmusikfestivaler och är sedan 2017 även musikchef i Giresta Kyrkas Musikstiftelse. Från 2019 är han även konstnärlig ledare för Kammararen, en av Sveriges största kammarmusikföreningar."

Som lärare är Peter sedan 2015 verksam vid Musikhögskolan i Västerås, han ger även regelbundet masterclasses vid andra högskolor och har en rad framgångsrika privatelever.

2015–2017 föreläste han i idéhistoria och retorik vid Karlstads Universitet."

Peter fick sin utbildning vid Edsbergs Musikinstitut, Kungliga Musikhögskolan i Stockholm och Accademia de Musica Santa Cecilia i Bergamo. Hans lärare var professorerna Anders Kilström och Mats Widlund samt Konstantin Bogino.

Foto: Annika Falkuggla.

Jakob Högström (baryton)

Jakob Högström föddes 1974 i Västerås, studerade sång vid Royal Academy of Music i London samt Operahögskolan i Stockholm och har sedan debuten 2002 som Papageno på Drottningholms Slotts-teater etablerat sig som sångare inom opera och romanssång.

Jakob har på senare år medverkat i ett flertal urpremiärer, såsom Bo Holtens *Schlagt sie tot!* (Malmö Opera 2019), innehaft en av huvudrollerna i Philip Glass opera *Circus Days and Nights* (Malmö Opera 2021), rollen som Jesus i Sven-David Sandströms opera *Livets Bok* (Norrköpings Konserthus 2022) samt Ni-

tritio i *The Tale of the Great Computing Machine* av Carl Unander-Scharin i KTH Reaktorhallen i Stockholm samma höst. Bland de klassiska operarollerna kan nämnas både titelrollen och Greve Almaviva i Figaros bröllop, Marcello i *La bohème* och Dandini i Rossinis *Askungen*.

Jakob är en ofta anlitad barytonsolist inom radio/TV och med gästengagemang i såväl Sverige som utomlands. 2021 gästade han Oxford Lieder Festival med ett program av Wilhelm Stenhammar och har, vid ett flertal konserttillfällen, tillsammans med Bengt Forsberg framfört sånger av bland annat Brahms, de Frumerie och Schubert.

Opus13 (stråkkvartett)

Opus13 är en av Skandinavien mest lovande unga stråkkvartetter. I september 2022 blev de tilldelade andrapris i den prestigefulla Banff International String Quartet Competition. I tillägg till konsertframträdanden i Frankrike, Norge och Danmark har de framträtt vid ett flertal stora festivaler, däribland Utrecht International Chamber Music Festival, Festspillene i Bergen, Rosendal Festival, Risør Kammermusikkfest och Stavanger Kammermusikkfestival.

Opus13 har samarbetat med internationella toppmusiker som Olli Mustonen, Julian Bliss, Alisa Weilerstein, Tabea Zim-

mermann, Jonathan Biss, Marianna Shiri-nyan och Konstantin Heidrich. De har regelbundet lektioner med Berit Cardas och Bjørg Lewis från Vertavo-kvartetten, och har deltagit på masterclasses med många av världens ledande kammarmusiker, så som medlemmar från Belcea-kvartetten, Quatuor Ébène, Artemis-kvartetten, Oslo Strykekvartett och Quatuor Mosaïques.

I deras tidiga år fick Opus13 ovärderlig support och konserterfarenhet från Kvartettserien i Oslos talangprogram och Crescendos mentorsprogram. I januari 2022 gjorde de sin officiella debut under Kvartettserien i Oslo där de framförde ett program med verk av Haydn, Adès och

Brahms. Några av höjdpunkterna under säsongen 2023 innehåller framträdanden under Trondheim Kammermusikkfestival, Aula Seriene och turné i Sydkorea.

Opus13 är grundare av och konstnärliga ledare för "Vinterspill på Lillehammer", en kammarmusikfestival i den ikoniska vinterstaden Lillehammer.

I Opus13 spelar Sonoko Miriam Welde, Edvard Erdal (violin), Arvid Resare (viola) och Daniel Thorell (cello).

Sonoko Miriam Welde (violin)

Sonoko Miriam Welde är en av de mest intressanta unga, norska violinister av idag. Född i Bergen 1996 begick hon sin debut som nioåring med Bergens Filharmoniske Orkester och har sedan dess vunnit Den norske solistpris, Virtuoso competition och Equinors stipendium för klassisk musikk.

Sonoko har även varit solist med Oslo-filharmonien, Royal Philharmonic Orchestra, Bournemouth Symphony, Trondheims symfoniorkester, norska Kringkastingsorkestret, WDR Sinfonieorchester Köln, Stavangers symfoniorkester, Combattimento Consort Amsterdam, Orchestre de Chambre de Lausanne, Kremerata Baltica, Zagreb Soloists, Oslo Camerata och Estonian Chamber Orchestra.

Sedan 2020 har Sonoko studerat för Janine Jansen vid Haute École de Musique i Sion, Schweiz och tidigare för Stephan Barratt-Due vid Barratt Due Institute i

Oslo och Kolja Blacher vid Hochschule für Musik Hanns Eisler Berlin.

Sonoko är grundande medlem av Opus13 och ny konstnärlig ledare för Vinterfestspill i Bergstaden, en kammarmusikfestival i Røros, Norge. Hennes violin är 1736 Antonio Stradivarius 'Spencer Dyke', som är ett lån från Anders Sveaas' Almennyttige Fond.

Edvard Erdal (violin)

Edvard Erdal är född 1996 och har studerat för Stephan Barratt-Due vid Barratt Due Institute i Oslo och för Ulf Wallin i Berlin.

Edvard är 2. konsertmästare vid Den Norske Opera & Ballett och har också varit gästande konsertmästare vid flera av de norska orkestrarna, bland annat vid Trondheims och Stavangers symfoniorkestrar.

Edvard medverkar regelbundet på de flesta större festivalerna i Norge och har samarbetat med musiker som Ove Andsnes, Alisa Weilerstein, Tabea Zimmermann, Eric Lu och Andreas Brantelid.

Edwards violin är 1776 Tommasi Eberle och är ett lån från Dextra Musica.

Arvid Resare (viola)

Arvid Resare växte upp i Karlstad och spelar i Operaorkestern i Oslo. Han har en masterexamen i viola från Norges Musikhögskola där han studerat för Lars-Anders Tomter. Han har också studerat två år vid Shanghais Musikkonservatorium

för Jensen Horn-Sin Lam där han under under det avslutande diplomåret också hade en roll som assistentlärare i kammarmusik.

Arvid är även en ivrig kammarmusiker och framträder regelbundet med bland annat Edvard Munch Ensemble.

Daniel Thorell (cello)

Daniel Thorell inledde sina cellostudier som femåring och börjar då etablera sig som en av Skandinavien mest lovande unga cellister. Han gjorde sin solistdebut vid 11 års ålder i Saint-Saëns cellokonsert nr 1 i a-moll, i direktsändning i SVT tillsammans med Sveriges Radios Sym-

foniorkester, och ett par år senare var han solist med Kungliga Filharmonikerna vid den TV-sända Polarprisutdelningen i Stockholms Konserthus.

Daniel har därefter varit solist med bland andra Göteborgs Symfoniker, Dala-sinfoniettan, Philharmonisches Orchester Plauen Zwickau, Kroatiska Radio-och TV-orkestern i Zagreb i cellokonserter av Elgar, Schumann och Saint-Saëns samt i Tjajkovskijs Rokokovariationer.

Daniel var finalist i Svenska Solistpriset 2022, där han gjorde en uppmärksammad tolkning av Sjostakovitjs cellokonsert nr 1 tillsammans med Göteborgs Symfoniker under ledning av Cathrine Winnes.

Ett rikt kulturliv gynnar livskvaliteten

Varje år sponsrar vi många föreningar. Teckna din försäkring hos oss! Det vinner alla på. Du får ett tryggt skydd och kultur-Åland kan i ännu högre grad berika din vardag.

Ömsen
FÖRSÄKRINGAR

Foto: Urban Wedin.

Jörgen Pettersson (saxofon)

Jörgen Pettersson utbildades vid Kungliga Musikhögskolan och erhöll, som förste saxofonist någonsin, skolans solistdiplom med jetong. Han studerade även för professor Jean-Marie Londeix vid Nationalkonservatoriet i Bordeaux där han erhöll Premier Prix.

Jörgen verkar på den internationella nutida musikscenen som solist och i olika ensembler, på festivaler och konserter i ett femtiotal länder. Sedan 1984 spelar han i Stockholms Saxofonkvartett, en ensemble känd för att ständigt utmana gränserna för vad som sägs vara konstnärligt möjligt att åstadkomma. Han är medlem i KammarenssembleN och Ensemble

Son samt initiativtagare och festivalledare för Svensk Musikvår alltsedan festivalens nystart 2016.

Genom målmedvetet och nära samarbete med tonsättare i Sverige och utomlands har Jörgen fått mer än 800 verk tillägnade sig, såväl solokonserter som elektroakustiska verk och kammarmusik. Han har erhållit såväl Föreningen Svenska Tonsättares interpretpris som utmärkelsen Musikens möjliggörare för sina insatser för den nutida konstmusiken, inte minst arbetet med festivalen Svensk Musikvår.

Han är hedersmedlem i Föreningen Svenska Tonsättare och ledamot av Kungliga Musikaliska akademien

Hanna Poikonen

(forskare i neurovetenskap och dans)
WiseMotion är en metod utvecklad av Hanna Poikonen. Hon är forskare i neurovetenskap och dansare och har en doktorsexamen i dansens neurovetenskap (Medicinska fakulteten, Helsingfors universitet). Hon arbetar vid det schweiziska federala tekniska institutet i Zürich (ETHZ) inom hjärnforskning och utbildning med fokus på områdena intelligens, kreativitet och förkroppsligad kognitiv utbildning, och på Örebro Universitetssjukhus med att undersöka kreativ rörelse, neurovetenskap och mental hälsa.

Hanna har studerat rörelse och dans i städer som New York (Gibney Dance, Movement Research), Barcelona (La Caldera, Institut del Teatre), Montreal (Circuit-Est Centre Chorégraphique) och Berlin (Marameo). Utforskningar i kung fu, tai chi, butoh och somatiska metoder har lärt henne ett holistiskt förhållningssätt till kropp och själ.

Hon har också turnerat med WiseMotion över hela världen på institutioner, festivaler och hälsocenter som Harvard Medical School (USA), International Association for Dance Medicine and Science (IADSM; Kanada), Technische Universität Berlin (Tyskland), Kuopio Tanssii ja Soi (Finland), Alive Wellness (Hong Kong) och Institute del Teatre (Barcelona).

Hanna är en av de grundande medlemmarna av IADMS Dance for Health Committee.

Foto: Aleix Gordo Hostau.

WiseMotion-metoden

WiseMotion är designad för alla nyfikna, oavsett deras bakgrund inom rörelsepraktik eller neurovetenskap. Metoden förbättrar fysiska och kognitiva färdigheter, självkänedom och kreativitet inom rörelse- och neurovetenskap.

WiseMotion-workshoparna består av rörelsepraktik, presentation av neurovetenskap och samtal. Workshoparna är utformade för att främja processer inom kreativitet, koncentration, stressreducering och social interaktion. Dessutom förbättras fysiska förmågor som led- och muskeldynamik, avslappning och balans. Under den neurovetenskapliga presentationen förtydligas innehållet genom användandet av praktiska exempel och de senaste vetenskapliga upptäckterna kopplade till vardagligt liv. Under samtalen fördjupar gruppen sina kunskaper om ämnet för workshopen, utifrån deltagarnas personliga erfarenheter och det neurovetenskapliga förhållningssättet.

www.wisemotionco.com

Foto: Arto Liiti.

Ilkka Puputti (horn)

Ilkka Puputti har varit solohornist i Sinfonia Lahti (Lahtis stadsorkester) sedan hösten 2022. Under åren 2011–2022 innehade han samma tjänst i Lapplands kammarorkester i Rovaniemi.

Ilkka har studerat valthorn vid Sibelius-Akademien i Helsingfors för Timo Ronkainen, vid Yrkeshögskolan Metropolia för Esa Tapani och vid Universitätt für Musik und darstellende Kunst Wien (MDW) för filharmonikern Thomas Jöbstl.

Ilkka är en aktiv frilansmusiker, och har varit solist med bl.a. Lapplands kammarorkester, Helsingfors stadsorkester, St. Petersburg Academic Philharmonic Orchestra, Sibelius-Akademins symfoniorkester och Lapplands militärorkester. Medan han bodde i Rovaniemi undervisade han även vid det lokala musikinstitutet.

Ilkka är en entusiastisk beställare och uppförare av nya kompositioner för horn och en aktiv organisatör och styrelseledamot inom hela musikfältet.

Foto: Tina Axelsson.

Kati Raitinen (cello)

Kati Raitinen har etablerat sig som en av Sveriges mest framträdande musiker. Förutom sin tjänst som solocellist i Kungliga Hovkapellet driver hon tillsammans med stråkrion ZilliacusPerssonRaitinen kamarmusikserien "Äntligen måndag" i Stockholms konserthus. Med denna trio blev hon tilldelad svensk Grammis 2005 och 2011 för inspelningar av Bachs Goldbergvariationer och Mozarts Divertimento K563. År 2018 vann hon ytterligare en Grammis för inspelningen av Amanda Maiers Pianotrio tillsammans med pianisten Bengt Forsberg och violonisten Cecilia Zilliacus.

Kati framträder även regelbundet på festivaler runt om i världen och har gjort otaliga inspelningar för radio och TV varav den senaste, en kortfilm till musik av Rita Strohl sändes hösten 2022 i SVT. Hon har spelat som solist med de flesta svenska orkestrarna. Förra året gjorde hon sin debut som konstnär på Mänttä Art Festival (Mäntän kuvataideviikot).

Kati har studerat i Helsingfors för professor Martti Rousi och i Stockholm för professor Frans Helmerson.

Oscar Salomonsson (dans)

Oscar Salomonsson är utbildad vid Kungliga Svenska Balettskolan i Stockholm. Han har varit anställd som Premiärdansare på Kungliga Operan sedan 1998 och på Compana Nacional de Danza i i Madrid åren 2004–2007.

Oscar har haft huvudroller i alla stora klassiska verk i Kungliga Balettens repertoar som t.ex. Nötknäpparen, Svansjön, Törnrosa, Askungen, Onegin, Romeo och Julia mfl.

Mest nämnvärda nya produktioner är:

- Quasimodo i Ringaren i Notre Dame / Per Isberg
- Onda Fen i Törnrosa / Márcia Haydée
- Rothbart i Svansjön, Mercutio i Julia och Romeo samt huvudrollen i verket Rättika / Mats Ek
- Midsommarnattsdröm och Eskapisten i Eskapist / Alexander Ekman

Oscar har medverkat i följande filmer:

- En duva satt på en gren och funderade på tillvaron / Roy Andersson – belönad med Guldejonet i Venedigs filmfestival
- Ingmar Bergman genom koreograferens öga / Ingmar Bergman Jr, Fredrik Stattin – belönad i Kulturfestivalen Golden Prague

Teateruppdrag utanför Operan:

- Dansteaterföreställningen Kuckel – Alexander Ekman / Orionteatern 2020, 2021

Foto: Kungliga Operan.

- Dans i Nord
- Solo för två – Mats Ek / Champs Élysées-teatern – Paris
- Turnerat med 59-North
- Warriors – Pontus Lidberg / Norrlandsoperan
- Dansgalor i bla Moskva/Kreml, Bolsjoj, New York mm.

Utöver olika reklamuppdrag (Stutterheim, Eaton shirts, Reklam HOPE, Sisley) har Oscar medverkat i en modebok av Ann Ringstrand samt fått följande utmärkelser, stipendier och pris:

- Carina Ari, Drottningholms vänner, Agda Cecilia Rilton, Ellen Rasch.
- Marian Orlandos pris Årets dansare och Gunilla Roempkes pris.

Foto: Kungliga Operan.

Nadja Sellrup (dans)

Nadja Sellrup är utbildad vid Kungliga Svenska Balettskolan och har varit anställd vid Kungliga Operan sedan 1994, som 1:a Solist 1997 och som Premiärdansare 2007. Andra anställningar har varit Bayerisches Staatsballett, München 1995, Victor Ullate Company, Madrid 2001 och Compañía Nacional de Danza, Madrid 2002–2006.

Nadja har fått följande utmärkelser: Finalist i Prix de Lausanne 1994 och Silvermedalj i Eurovision Contest for Young Dancers 1995.

Roller:

- Odette/Odile i Svansjön (Natalia Conus).
- Giselle i Giselle (Natalia Makarova).
- Julia i Romeo och Julia och Manon i Manon (Kenneth MacMillan).
- Husan i Nötknäpparen – Petters och Lottas Jul.
- Esmeralda i Ringaren i Notre-Dame.
- Odette/Odile i Drömmen om Svansjön (Pär Isberg).
- Den goda fen i Cendrillon (Jean-Christophe Maillot).
- Hermia i En midsommarnattsdröm (John Neumeier).
- Titelrollen i Fröken Julie (Birgit Cullberg).
- Sylfiden i Sylfiden (Frank Andersen).
- Eva Kloborg efter August Bournonville).
- Raymonda i Raymonda (Pontus Lidberg).
- Jungfrun i Ljusvarelser.
- Odette/Odile i Svansjön.
- Mamman i Julia & Romeo (Mats Ek).
- Aurora i Törnrosa (Marcia Haydée).
- Queen of Hearts i Alice i Underlandet (Christopher Wheeldon).
- Medverket i Altro Canto (Jean-Christophe Maillot), Midsommarnattsdröm (Alexander Ekman), Aritfact Suite (William Forsythe) samt i verk av Pontus Lidberg, Nils Christe, Örjan Andersson m.fl.

Foto: Johannes Hjort.

Joakim Stephenson (koreograf)

Joakim gick Kungliga Svenska Balettskolan i Stockholm för att sedan fortsätta i Kungliga Baletten 1991–2016. Han har även dansat med Montecarlo baletten och Hongkong baletten.

Joakim jobbar numera som koreograf, pedagog och rörelsecoach i olika sammanhang både nationellt och internationellt. Han har koreograferat och verkat i ett antal olika sammanhang såsom för skolor, TV, reklamfilm, Svenska Kungliga Baletten, Operan i Stockholm, Dans i Nord, med musikartister, Universitet, Dans för Parkinson och dans för personer med kognitiv svikt, för Utrikesdepartementet, Melodifestivalen, Bergmanfestivalen mm.

2022 beställde Prinsessan Estelles kulturstiftelse ett dansverk av Joakim i samarbete med konstnären Yinka

Shonibare, vid öppnandet av Djurgårdens skulpturpark i Stockholm. Kungliga Operan i Stockholm anlidade honom för att koreografera operan *Tristessa* 2018, *Candide* 2020 och *Sweeny Todd* och *En Midsommarnattsdröm* 2023.

Just nu samarbetar han med Mirjam Brocknäs (geriatriker och demensexpert), Hanna Poikonen (neurovetenskap och forskning) och Palle Lindqvist (filmare) i ett projekt kring dans och människor med kognitiv svikt.

Joakims egna ord kring dans och rörelse. ”Jag vill jobba med och skapa dans som berör. För mig är det viktigt att låta dansarnas och deltagarnas personligheter, erfarenheter och kvaliteter få ta plats i stunden och processen, likaså deras olika kroppar, vilket bidrar till häftiga och intressanta former och uttryck.”

STOCKHOLMS SAXOFONKVARTETT

Foto: Johannes Bergmark.

Stockholms Saxofonkvartett

Stockholms Saxofonkvartett är en av Europas främsta ensembler för ny musik.

Kvartetten som bildades 1969, har fått sig tillskrivet mer än 700 verk av svenska och utländska tonsättare. Ensemblens nuvarande besättning består av Linn Persson, Theo Hillborg, Jörgen Pettersson och Mathias Karlsen Björnstad.

Stockholms Saxofonkvartett drivs av en obändig lust att ständigt utforska och spränga gränserna för vad som sägs vara konstnärligt möjligt att åstadkomma. De

framträder ofta på internationella festivaler, i opera- och konserthus.

Kvartetten har stor resvana – de har turnerat runt om i Europa (t.ex. Baltikum, Frankrike, Tyskland, Italien, Spanien, Ungern, Grekland, Polen, Bosnien, Serbien, Kosovo, Rumänien, Ryssland, Georgien, Ukraina), och de har framträtt i Iran, Bolivia, USA, Turkiet, Egypten, Israel, Sydafrika, Japan, Kina och Mongoliet.

Stockholms Saxofonkvartett sprider svensk musik i utlandet och tar med sig nya musikaliska erfarenheter och upplevelser hem till den svenska publiken.

KULTURFÖRENINGEN KATRINA

Kulturföreningen Katrina arrangerar konserter och andra musikevenemang. Föreningen inledde sin verksamhet år 2000 med att sätta upp musikteatern Katrina. Kulturföreningen vill främja professionalismen i det åländska musiklivet. För att nå detta höga ideal ordnar föreningen hellre färre än flera konserter. Kulturföreningen Katrina och Katrina kammarmusik har fått sitt namn efter Sally Salminens roman om Katrina.

FESTIVALMEDARBETARE

Raffaele D'Alessandro
Sylvia Clemes
Rosi Djupsund, verksamhetsledare &
ansvarig producent
Rosel Högstrand
Carita Johansson, biljettansvarig
Mona Karlsson, webbansvarig
Ann-Christina Kjeldsen
Patrik Komorowski
Barbro Koskinen
Britt-Marie Lundberg
Ghita Nyström
Tuula-Riitta Nyström
Christina Sandqvist
Barbro Sundback
Emilia Sågfors, produktionsassistent
& mästarkursansvarig
Cecilia Wickström, scenansvarig
Chiara Wittke

PROGRAMBOK

Lasse Zilliacus, programtexter
Christina Sandqvist, annonser
Robert Jansson, layout
Cecilia Zilliacus
Rosi Djupsund
Emilia Sågfors

KULTURFÖRENINGEN KATRINAS STYRELSE

Barbo Sundback, ordförande
Patrik Komorowski, viceordförande
Casper Wrede, sekreterare
Carita Johansson, kassör
Ann-Christina Kjeldsen
Mona Karlsson
Jan-Ole Lönnblad.
Siv Ekström, ersättare
Tuula-Riitta Nyström, ersättare
Cecilia Wickström, ersättare

KONTAKT

Kulturföreningen Katrina
Norra Esplanadgatan 5, AX-22100 Mariehamn, Åland
Tfn +358 40 1649310
info@katrina.ax
www.katrina.ax

KATRINA KAMMARMUSIK

ÅLAND 8–12 AUGUSTI 2023

PRESENTATION AV MEDVERKANDE

Tina Axelsson	44
Jonas S Bohlin	43
Britta Byström	43
Robert Ek	45
Edvard Erdal	50
Bengt Forsberg	46
Jakob Högström	48
Peter Friis Johansson	47
Opus13	49
Jörgen Pettersson	52
Hanna Poikonen	53
Ilkka Puputti	54
Kati Raitinen	54
Arvid Resare	50
Oscar Salomonsson	55
Nadja Sellrup	56
Joakim Stephenson	57
Stockholms Saxofonkvartett	58
Daniel Thorell	51
Sonoko Miriam Welde	50
Cecilia Zilliacus	42

PRESENTATION AV KOMPOSITÖRER

Grażyna Bacewicz	22
Johann Sebastian Bach	15, 37
Béla Bartók	34
Jonas S Bohlin	12, 16, 28, 37, 43
Johannes Brahms	23, 27
Britta Byström	10, 13, 16, 19, 28, 36, 43
Ludwig van Beethoven	12
Antonin Dvořák	8
Robert Ek	40
Joseph Haydn	24
Fredrik Hedelin	30
Kim Hedås	40
Anders Hillborg	20
Bo Linde	22
Amanda Maier	35, 40
Felix Mendelssohn-Bartoldy	37
Modest Musorgskij	31
Maurice Ravel	25
Julius Röntgen	36, 40
Franz Schubert	17, 34, 40
Robert Schumann	35
Jean Sibelius	23
Eduard Tubin	30
Johan Ullén	9
Paula af Malmborg Ward	19
Ralph Vaughan Williams	9

